

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
201. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Hétlő

1933. évi szeptember 4

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az *beszedés* címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — *Külföldre* negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETESEK** díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegdoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegdoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Miért halt meg Lessing tanár

A barbárságnak, a szellem ellen való harcában, újabb sikere van: Theodor Lessing tanárt, a Németországból elüldözött harcos gondolkodót, a marienbadi száműzetésben orgyilkos golyó némitotta el. Lessing tanár évek óta szálka volt a hatalomra törő reakció szemében, meg nem alkuvó progresszivitása, bátor szokimondása, meggyőződésének és logikájának mindent elsodró ereje a fogcsikorgató ellenségek egész falkájával vette körül már akkor, amikor pedig még Weimar védte az ő jobb fiát, Hindenburg első jelöltje idején egyike volt ama bátraknak, akik a kandidálás ellen emelték fel kemény szavukat.

A Hindenburg ellen írott objektív cikke óta Theodor Lessinget a sötétben dolgozó hatalmak szabad prédának nyilvánították. A nacionalizmussal és kampószerűséggel megvaidított diákok tüntetést tüntetés után rendeztek ellene a hannoveri Technikai Főiskolán, ahol Lessing filozófiát tanított. A végén a diákság győzött. Lessing visszavonult a katedrától. De a harcot nem adta fel. A tanácsokat kihuzhatták alóla, a tollát nem vehették el.

A máglyaégetők őt is elüldözték. S Lessing Tivadar nem vitt magával egyebet száműzetésébe, mint szelleme nyíltságát, az emberi jogok imádatát, az emelkedett lélek nemes haragját a sötétség ellen és a harcos természetek bizakodását, hogy az éjszaka előbb-utóbb mégis eltakarodik s a jobb sorsra érdemes német népre is megvirrad a hajnal. Ez a hite olyan törhetetlen volt, hogy önmagával elfelejtett törődni. Hiába intették őt a barátai, hogy vigyázzon magára, uton-utfélen les reá a felbérelt gyilkosok hada: Lessing tanár beleértelmezte a maga életét is abba az optimizmusba, amellyel az egyre elszomorított német ügyek egyedül lehetséges végkifejletét várta. Lessing tudta, hogy ez nem maradhat így, kétségbeesett volna, hazája, népe s az emberiség nevében a vigasztalanlag gyilkos tragikumra fölött. A maga életét nem féltette, a tulajdon tragédiáját nem akarta látni, amikor hatvanöt millió sorsa emészlette.

Hazájából elbujdosott, de mint bátor férfi, nem bujkált. Nem bujkált és nem bujt el, mint annyian a szellem száműzöttei közül el hallgatás maszkja mögé. A hangját ugyan-ugy hallatta Prágában, mint Bécsben s Pozsonyban, a tollát, egyetlen kimentett fegyverét becsületesen forgatta, mintegy kemény jellemű spártai. Vérdíjat tüztek ki a fejére: meggyenezzer márkát annak, aki élve átrabolja őt a határon. A vérdíjat felemelték nyolcvanezerre: élve, vagy holtan, mintegy! A szörnyű felhívásról: gyilkosok kerestetnek, tudott Lessing is. Kérlelték is akkor és azóta is elgész: vonuljon el az üldözői elől s legálább jellegzetes körszakállát borotváltassa le. Lessing a háború egy hős és színárja emigránsára gondolt, Ludendorff tábornokra, a két álszakállal, két pápaszemmel és Lindström névre kiállított utlevéllel szökött ki Svédországba és a nemárja Lessing azt mondta: nem! Ha keresnek, itt vagyok.

Hát már a határokon túl se átalják a barbaing gyilkosai a vakmerónél-vakmerőbb provokálást? Hát már nemcsak az operatéri maglyán Berlinben, de mindenütt másutt is balált esküdtek a szellemnek és nemcsak in effigie, de a valóságban is? Lessing alattomos gyilkosa már tul van a határon, megbízói bizonyára vad diadallal üdvözlik és nyolcvanezer márkás nyugta ellenében még nemzeti hőssé is avatják, de a világ háborgó haragja számonkéri a nemes európai halálát. A szellem ez első mártírjának vére az égre kiált és büntetést követel a véreslelkű, véreskezű tettesekre. S nem lehetetlen, hogy aki életét át harcolt, a halálával s a halála után is tovább vereszkiz a jobb jövőért, a népe és Európa emberibb hajnaláért.

Amerika a japán jegyzékre 17 új csatahajóval válaszol

Japán is vizre bocsátott egynéhány hajóóriást

Washington, szeptember 3.

Jelentette a B. L., hogy a japán kormány a köznapokban jegyzéket intézett az Egyesült Államok kormányához és e jegyzékben azt követelte, hogy Amerika korlátozza tengeri hadfelszerelését. Erre a jegyzékre, amelynek ugyan ultimátumszerű záradéka volt, Amerika nem

válaszolt, ellenben — nyilván válaszképpen — most azt a hirt lanszirozza, hogy pénteken rendelést adott fel tizenhét új, modern és óriási csatahajó építésére.

A csökkentés helyett tehát az amerikai tengerészeti kormány fokozottabb fegyverkezéssel válaszolt.

Londoni jelentések szerint Japán a vá-

laszt tudomásul vette és — szintén fegyverkezik. Ugyancsak tüntetően éppen a napokban bocsátott a japán hadvezetőség egy néhány hajóóriást vizre.

Közben az angol hadvezetőség az ausztráliai partokon flotta-bázisokat épít.

Egész biztos ezek után, hogy tartós lesz a béke.

A nagyhatalmak megengedik az osztrák katonai létszám emelését

Olaszország nem adja ki a szökevény Hofert

Koncentrációs tábor Ausztriában

Bécs, szeptember 3.

A megszóktetett Hofer ügyében ma véleményt adott Ausztria. Mint ismeretes, Ausztria azt követeli Olaszországtól, hogy a területre kiszökött Hofert és két szöktetőjét adják ki. Dollfussnak az a felfogása, hogy Hofer politikai bűncselekményt követett el ugyan és ezért került fogházba, de ahogyan megszókött, (revolverrel félemlítették meg az öröket és egyrésztüket kloroformmal altatták el), büntárs egy egyáltalában nem politikainak minősíthető bűncselekményben, az emberrablásban.

Olaszország ma nyilatkozott ebben a kérdésben és kifejtette a maga álláspontját. Az olasz kormány szerint mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy Hofer politikai bűnös-e, avagy nem. Amennyiben a vizsgálat azt állapítja meg, hogy Hofert politikai bűncselekmény terheli, úgy nem adják ki Ausztriának, ellenkező esetben igen.

E kérdésben a jogi vélemények eltérnek. A jogászok egyik része azt vitatja, hogy Hofer ezzel az újabb bűncselekményével nem élvezhet menedékkjogot és ha Ausztriának kiadják, az osztrák bíróságok felelősségre vonhatják. Előzőleg elkövetett politikai bűncselekménye miatt azonban tovább nem bűnhődhet Hofer és amennyiben, mint közönséges bűnöst, Olaszország kiadja, azzal a kötelessel adja át Ausztriának, hogy nemzetiszocialista bűncselekményeiért kiszabott büntetésének további részét le nem ülheti. A jogászok másik csoportjának véleménye az, hogy Hofer újabb bűncselekménye szervesen hozzátartozik elkövetett bűneihez. Azért szökött, mert politikai bűncselekményből kifolyólag szabadságvesztésre ítélték és így nem adható ki.

A magunk részéről azt hisszük, hogy az olasz kormány is ezen az állásponton van és nem adja ki Hofert. Ezt abból következtetjük, hogy újabb jelentéseink szerint Hofer Brixenben, az olasz újságírók előtt kijelentette, hogy mihelyt lábbe begyógyul, azonnal el akarja hagyni Olaszországot. Mint szá-

bad ember akar tehát eltávozni és ha így beszél, nyilván ígérete van rá, hogy Olaszország futni hagyja.

Hofer lábsebe egyébként javulóban van. Ez a javuló tendencia azonban nem jelenti azt, hogy a voralbergi nemzetiszocialista vezér a kórházból hamarosan kiszabadulna. A láb és a gennyedés megszűnt, de a golyó a térdet erősen megroncsolta és így a gyógyulás még sokáig eltart.

Felállítják az osztrák koncentrációs táborokat

A Hofer-ügy mindenesetre nagyon jó volt arra, hogy Dollfuss most már a végső eszközök igénybevételére jogot kapjon. A joga ugyan eddig is megvolt hozzá, (a diktatura jogán kormányoz és így senkitől sem kér engedelmet arra, hogy újabb szükséges védőintézkedéseket fogantatosítson), de még neki is, a diktátornak, számolni kellett a lakosság érzékenységével és ellenszenvével.

A szimpátia ebből a Hofer-ügyből kifolyólag kétségtelenül Dollfuss mellett nyilatkozik meg és így Dollfuss most, ebben az alkalmas pillanatban, már feállíthatja a koncentrációs táborokat.

Ide vonatkozóan a Páris Midi úgy értesül és azt írja, hogy információit nagyon illetékes helyről kapta, hogy pénteken este bizalmas minisztertanács volt Bécsben, amelyen úgy határoztak, hogy a politikai vétségek szaporodása címén

a fegyházakkal és fogházakkal kapcsolatos koncentrációs táborokat állítanak fel. A többek között ilyen koncentrációs táborra alakítják át a brucki katonai tábort is. Azért éppen a bruckit, mert ez a tábor fekszik a legtávolabb a német határtól.

A Páris Midinek még olyan értesülése is van, amely szerint ugyancsak ez a minisztertanács döntött az ország további elhatározása tekintetében is. Állítólag, — így írja a lap, — határozatba ment, hogy az egyre jobban fokozódó osztrákellenes német propa-

ganda kérdésével Ausztria most már a Népszövetség elé viszi. Nemcsak panaszt emel Ausztria ez előtt a legmagasabb nemzetközi fórum előtt, hanem védelmet is kér.

Vaugoin mégis emeli a véderőt

Addig is azonban, — mondja a jól értesült Paris Midi, — amíg a Népszövetség tárgyalja a panaszt és meghatározza a védelem mértékét, — a Népszövetségre nem lehet ráfogni, hogy különösen gyorsan dolgozzon! — engedelmet kell a hatalmaknak adni arra, hogy a kis Ausztria kis véderejét létszám tekintetében emelje.

Az osztrák véderő létszámának emelése kérdésével Boncour is behatóan foglalkozott. Páris pénteken reggel tartott minisztertanácsot és ezen a külügyminiszter már be is számolt azokról a tárgyalásokról, amelyeket az osztrák véderő emelésének kérdésében az arra illetékesekkel folytatott. Kijelentette a külügyminiszter, hogy mindazokkal a hatalmakkal tárgyalt ebben a kérdésben, amelyek a saint-germaini békeszerződést aláírták.

Boncour közölte a francia minisztertanácsal, hogy a békeszerződést aláíró hatalmak, kivétel nélkül, ebben hozzájárultak ahhoz, hogy Ausztria hadseregének létszámát emelje.

Boncour őszintén feltárta, hogy bár az összes szerződést aláíró hatalmaknak az osztrák katonai létszámemelést ellen kifogásuk nincs, ő mégis aggodalmaskodik. Veszedelemes precedenst lát abban, hogy ha ilyen lényegtelen kérdésben is, de a párisi környéki békeszerződéseknek egyetlen pontját is áttörjék. Különösen Németországtól fél és azt hiszi, hogy e precedens láttán a békeszerződések revízióját illetőleg, Németország újabb igényekkel lép fel.

Arról e pillanatban még nincs jelentésünk, hogy a francia minisztertanács külügyminisz-

terének állásfoglalása után milyen határozatot hozott.

A békeszerződést aláíró hatalmak elvi nyilatkozatát Ausztria azonban már eszközpaltáta.

Az osztrák hivatalos törvénytárban, annak szabati számában rendelet jelent meg, amely szerint

Ausztria fegyveres ereje a jövőben a szövetségi hadseregből, valamint az újonnan toborzandó katonai karhatalomból áll.

Ugyanez a rendelet kimondja, hogy a jövőben a véderőt harmincezer főre emelik. Ez a felemelt karhatalmi létszám, — mondja végül a rendelet, csak korlátozott időre szól.

Ausztria tehát részben beváltotta Vaugoin elképzeléseit.

Nem soroz, hanem toboroz.

Nem állapítja meg a szolgálati időt, de kijelenti, hogy intézkedései csak átmeneti jellegűek.

Dollfuss és Vaugoin azt remélik, hogy a nyugati hatalmak e katonai erőnövelésből megállapítják, hogy Ausztriának nincsenek támadó céljai, csak védekezési és ahhoz, hogy védekezésként, hozzájárulását adják.

E percben a kérdés megoldása és lenyugtatása kizárólag a francia revíziós-félelem idegességétől függ.

Az osztrák hadsereg a kormány eszköze lesz

Ujabb párisi jelentés szerint az érdekelt hatalmak ma véglegesen megegyeztek az osztrák haderő létszáma emelésének kérdésében. A megállapodás során Franciaország is defektált és ugyancsak beleegyezését adta ahhoz, hogy az osztrák haderő létszámát felemeljék.

A megegyezés szövegét holnap teszik közzé. A párisi sajtó már most jelenti, hogy a megállapodás szövegezésénél óvatossággal ügyeltek arra, hogy ez a létszámemelés sehol se törje át a saint germaini békeszerződés rendelkezéseit és így Németország részére ez az engedély ne lehessen a békeszerződések megváltoztatásának példája. A hatalmak megegyezése azt is hangsúlyozza, hogy az engedély maga ideiglenes jellegű és bármikor visszavonható.

Az új osztrák hadsereg rendeletéből egyébként kitétni, hogy a hadsereg létszámának emelésével egyidejűleg az osztrák kormány gondoskodott arról, hogy a hadsereg felett ezentúl kizárólag ő rendelkezessék. A rendelet szövegezése azt mutatja, hogy bár a hadsereg főparancsnoklási jogát továbbra is meghagyták az osztrák köztársasági elnök rendelkezése alatt, de ez a rendelkezési jog csak formai. A valóságban a hadseregnek egyedül a kormány szerve, a hadügyminiszter parancsol, akit a jövőben honvédelmi miniszternek neveznek majd.

A hadsereg felhasználásának és vezénylésének kérdésében a jövőben nemcsak a köztársasági elnök, de maga a nemzeti tanács sem szólhat bele.

Dollfuss és kormánya így egyre jobban függetlenedik a politikai katonaságtól, a Heimwehrtől és hasonló katonai jellegű alakulatoktól és olyan védőrséget szerzett magának, amely a diktatúrába való átmenetet biztosíthatja.

Starhemberg meg akarja valósítani a fasiszta korporációs államkormányzat rendszerét

Római jelentések szerint Titulescu rövidesen mégis csak ellátogat Mussolinéhoz. Titulescu valamelyik olasz nemzeti ünnep meglátogatásának ürve alatt megy Rómába és ezt az alkalmat használják fel arra, hogy Mussolinivel személyesen is találkozzék. Titulescunak Rómában az lesz a feladata, hogy a kisantant és Olaszország között barátságosabb kapcsolatokat keressen és egyben megállapodást készítsen elő egyrészt a Duna-medence gazdasági sorsát, másrészt a keleti Lorcánót illetően.

A várvavári eseményt most hirtelen teljesen elhalványította az a tény, hogy Starhemberg herceg, az osztrák Heimwehr főparancsnoka, Mussolininél audienciát kapott. A Titulescu-ügy háttérbe szorul e mellett az esemény mellett. Starhemberg, mint ismeretes, azzal ment Olaszországba, hogy jelen akar lenni az Olaszországban üdülő ifjú fasiszták bucsúünnepségein. Már akkor híre járt, hogy ez csak jögcim ahhoz, hogy Mussolinivel találkozhassék és tárgyalhasson a Ducéval.

Ez a tanácskozás ma megtörtént.

Rómában azt a szenzációs hírt kolportálják, hogy Starhemberg megállapodott Mussolinivel. A megállapodás lényege a következő:

Ausztria nem tud a nemzetiszocialista áramlatnak ellentámasztani és előbb-utóbb a rend és a rendszer, amelyet Dollfuss és kormánya képviselnek, felborulna. Ezt meg kell előzni és ezért Ausztria — kiegyezik. Ugy egyezik ki, hogy nem adja át a hatalmat a nemzetiszocialistáknak, de nem is marad meg a je-

lenegi kormányzati rendszer irányvonalával melletti sem, hanem átveszi a fasiszta korporációs államvezetést és hűségesen leutánozza Mussolini államhatalmi végrehajtási metódusait.

A hír Európaszerte a legnagyobb szenzáció erejével hatott.

Tetézte az izgalmat az, hogy Starhemberg köréből azt terjesztették, hogy ezzel a megoldással maga Dollfuss is meg van elégedve és már a napokban lezajló osztrák katolikus nagygyűlésen bejelenti az államkormányzati rendszer ilyen értelmű változását.

A Starhemberg—Mussolini megállapodást a nyugati sajtó még nem erősítette meg. Megérkezett azonban már Bécs cáfolata. A bécsi cáfolat szerint a legilletékesebb körök valótlannal komolytalanságnak mondják ezeket a híreket és tiltakoznak minden ilyen hangulatkeltés ellen.

Szuronnal csak rohamozni lehet, de kormányozni nem

— írja Hlinka a cseh kormánynak

Prága, szeptember 3.

A tót néppárt és a cseh kormány között most már türehtetlenül kiélesedett a helyzet. A Slovák című lap tegnapi száma hihetetlen hangot enged meg magának a kormánnyal szemben.

A lap Hlinka Andrásnak a cseh igazságügyminiszterhez intézett nyílt levelét közli, amelyet a tót vezér a cenzura ügyében intéz az igazságügyi kormányhoz.

A levél nem jelent meg teljes terjedelmében, mert azt a cenzura alaposan megrovíditotta, de így is éppen eleget mond.

A levél a többek között ezt írja:

„Tudom — írja Hlinka —, hogy zárt ajtókat döngöttek, mert az ügyesség felsőbb utasításra eljár és eljárt a tótok megfojtására. Nagyon csodálkozom, hogy a miniszter szociálista létele ilyen

Habicht Hoferért megy és Nürnbergbe viszi

Ugyancsak legujabb jelentéseink beszámolnak arról is, hogy Olaszország a Hofer kiadatása ügyében már határozott. Az olasz kormány úgy döntött, hogy Hofert nem adja ki.

Hofer egyébként holnap már el is akar utazni. Hír szerint Habicht, az annak idején Ausztriából kiutasított sajtóattasé, ma repülőgéppel Brixenbe érkezik és magával viszi a sebesült Hofert a nürnbergi nagygyűlésre.

Bozeni jelentések szerint Hofer percről-percre sürgönyöket és üdvözlő leveleket kap — „szerencsés megmenekülése” alkalmából. Érdekes, hogy Ausztriából is rengeteg sürgöny érkezik a részére, sőt sűrűn előfordul, hogy Innsbruckból telefonon felhívják és így üdvözlik a börtönéből megszökött nemzetiszocialista vezért.

hamar meglepedkezett az üldözöttek szomorú sorsáról és érzéseiről.

Kérem a miniszter urat — mondja a levél tovább — ne pusztítsák a tót lapokat tovább, hiszen Masaryk a cseh államot a demokrácia jegyében alakította ki és tudommal a demokráciában mindenkinek egyenlő vitaközüsi joga van.

Kegyet mi nem kérünk, csupán jogot és igazságot és ne feledjék a hatalmon levők, hogy a másokon elkövetett vétek megbosszulja magát. Szuronnal csak rohamozni lehet, de kormányozni sohasem!”

Ez a megcsonkított levél is erősen felizgatta ismét a tótokat és a cseh hatóságok számolnak azzal, hogy a tömegindulat előbb-utóbb kirobbanásokban jelentkeznek.

Nincs irgalom

1 millió 200 ezer lejes birság erejéig végrehajtást vezettek az aradi cukorgyár ellen

Arad, szeptember 3.

Az aradi cukorgyárra 1 millió 200 ezer lejes birságot róttak, mert megszegte az új adótörvényt. Ez év májusában — mint ismeretes — életbelépett az új cukorforgyasztsági adótörvény, amelynek alapján a cukorgyárakból elszállított ipari cukrot a gyárban kell denaturáltatni. Az illeték vagononként 50 ezer lej. A törvény szigorú intézkedéseket tartalmaz abban az irányban is, hogy a cukrot addig nem lehet a gyár területéről kivinni, míg a denaturálási illetéket és a fogyasztási adót a gyár be nem fizeti. A denaturálást régebben a cukorgyárak nem kellett a saját telepén végezni, hanem a címzett lakhelyének megfelelő pénzügyi hatóság végezte el.

A szépségkirálynő keservei...

Miss Franciaország könyvet irt talmi dicsőségéről

Közönséges üzleti trükkökkel operál a bírálóbizottság — Erdekes leleplezéseket tartalmaz a szépségkirálynő könyve

Páris, szeptember 3.

A szépségkirálynőválasztások jelentőségéről valóságos papirhegyeket irtak össze. Alig van jelentősebb író, vagy művész, sőt politikus, akit meg nem ostromoltak volna azért, hogy véleményét nyilvánítsa a szépségversenyek magasabb értelméről. Ebből a véleménykórusból ezideig csak egy hang hiányzott: maguké a megválasztott szépségkirálynők. Hangzottak ugyan nyilatkozatok a szépségkirálynők ajkáról is, de ezek a mámor, a dicsőség, a selyemruhás külföldi utak izgalmi között hangzottak el, amikor még minden rózsaszínek látszott. De olyan szépségkirálynő, aki már letűnt évek emlékeiként kezeli megválasztása viszontagságait, csak most

nyilatkozott először.

Miss Franciaország, nem a legutolsó, hanem az 1928-as, akit annakidején a Miss Európa címmel is kitüntettek, emlékeiről könyvet irt. A könyv címe:

„A szépségverseny igazi története”.

Ebben az eleven, élénk könyvben kritikai szemel vizsgálja azt, amit annak idején a mámor, a siker, a dicsőség pillanataiban talán még nem látott olyan tisztán.

A kis könyv szerint Maurice de Waleffe, a szépségversenyek rendezője nem más, mint kitűnő üzletember,

kikötötte a verseny feltételei között, hogy a szépségkirálynő-ielölt nem lehet több

tizennyolc évesnél, polgári családból kell származnia és szüleivel együtt kell megjelenie a bírálóbizottság előtt, sőt a szülők kell hogy kísérik külföldi utjaikra. Ezzel olyan társadalmi és erkölcsi határt szabott, amely csak látszólagos előnyöket nyújt, a valóságban azonban igen veszedelmes.

A szépség nem ismer korhatárt és nem ismer osztálykülönbséget.

Igy a szépségverseny tulajdonképpeni célja, hogy csakugyan a legszebb nőt hirdesse ki a szépségideálnak, az ilyen korlátozás által hamissá válik.

Az 1928-as Miss Franciaország, Raymond Allain könyvében bemutatja az utvonalat a nagyhangú szólamoktól a kereskedelem folytatásáig. Az a kifogás, hogy a fiatal lányok mellett ott a mama, nem állja meg a helyét. A legtöbb esetben

maguk a mamák még becsúgyóbbak, mint leányaik.

Különbözik is bármilyen óvatos a mama, mégsem lehet olyan körültekintő, mint egy minden hájjal megkent menager, aki az összes trükkökkel, rábeszélőhetőséggel és fenyegetésekkel rendelkezik.

A szépségkirálynő minden órája pontosan elő van írva.

Minden lépését ellenőrzi a konkurencia, az irigység sőt a veszedelem is. A különböző országokból összehordott szépségkirálynők a közös boldogság első napja után, „világ legszebb lányának” megválasztása előtt, gyűlölni kezdik egymást. Minden virágcsokor, minden hódolat, minden levél fáj nekik, amit nem ők kapnak, hanem a társnők. Még a politikai természetű féltékenységek sem hiányoznak a különböző országokból egy csoportba került lányok között. Néhány hét telik el és a tucat szép leány egy tucat féltékeny, gyanakvó, irigy emberré válik, akik e rövid idő alatt többet tanulnak meg a konkurenciáról, mint felnőtt emberek évtizedek alatt.

„Tizennyolc éven aluli, polgári családból származó, ártatlan, szülői felügyelet alatt élő leányok...”

Az 1928-as Miss Franciaország néhány levelet tesz közzé könyvében, amelyeket betegidegzetű emberektől, asszonyoktól kapott.

Idéz telefonbeszélgetéseket, amelyekből bármelyik fiatal leánynak elmenne a kedve. Megemlékezik Miss Franciaország könyve

a különböző világvárosi áruházakról, fogkrémgyárosokról, illatszergyárosokról, akik nem látnak benne mást, mint reklámra felhasználható bábú.

A könyv azzal zárul, hogy nem érdemes nemzeti ügynek tekinteni a szépségkirálynőválasztást, amelyhez még a hatóságok dekorációt sem sajnálnak, hiszen nincs szó másról, mint üzletről, amelynek a szépségkirálynők csak kiszolgáltatói.

Nagynehezen elérverezték az aradi városi kávéházat

Arad, szeptember 3.

Többször megirtuk már az aradi városi kávéház kávéváriáját, amelynek régi tulajdonosa, Hoffmann Ottó, közel 10 millió lejt fizetett rá az üzemre és teljesen tönkrement. Adó-, házbér és betegséggélyző-illeték fejében majdnem félmillió lejjel tartozott. Ennek az összegnek az erejéig már a multban árverést tüztek ki ellene, akkor azonban csak 154 ezer lejt volt a legmagasabb ajánlat. A felfüggesztett árverés lefolytatását szombat délelőttre halasztották, amikor végre sikerült az árát felvenni. Az izgatott hangulatu árverésen, az aradi „Dácia” kávéház három tulajdonosán kívül résztvett Hagyó József, a lippai Magyar Párt elnöke, az ottani Central-kávéház tulajdonosa is, aki már a multban is alkuba bocsátkozott Hofmannal. Hagyó a Hofmann bértartozására 150 ezer lejt le is fizetett és így, hogy az összeg ne menjen veszendőbe, most 211 ezer lejt ajánlott fel a kávéházért, amit meg is kapott.

Az állam adóhátralék fejében az egész összegre rátette a kezét. A város most jogorvoslattal él, a közigazgatási követelések behajtására vonatkozó törvény ugyanis úgy intézkedik, hogy a kincstár elsőbbséget a behajtásnál a háztulajdonosok megelőzik. A város, amely a jelen esetben, mint háztulajdonos szerepel, ezen az alapon reméli, hogy 175 ezer lejt kitevő hátralékát rövidesen mekkania-

Lengyelország be-, Románia kilép a kisántántból?

Belgrád szerint Romániát agrárkrízise eltávolítja a kisántántól
A dobrudzsai revízió és a bolgár béke

Bukarest, szeptember 3.

Belgrádi, budapesti és prágai jelentések szerint állalkozása adja azt a szenzációs, fantasztikus és egyelőre még ellenőrizetlen hírt, hogy

Románia ki akar szakadni a kisántántból és a francia keleti politika az így támadt ürt Lengyelországgal akarja beállítani.

A hírt a legkonkrétabb formában a belgrádi lapok tárgyalják. Jelentette a B. hogy tegnap az a hír járta a nyugati diplomáciát, amely szerint Lengyelország katonai és baráti szövetséget ajánlott fel Jugoszláviának. Ezt a hírt lengyel részről azonnal megcáfolták. E cáfolat ellenére is a belgrádi lapok ma azt közlik, hogy ez a lengyel ajánlás valóban megtörtént. A lapok ismételt fenntartást az azt állítást, hogy Lengyelország a szövetségi ajánlatot megtagadta. Sőt az illetékeseket is közli az ujság és pedig azt közli, hogy az ajánlatot Lengyelország belgrádi követe juttatta el a jugoszláviai kormányhoz.

A lapok szerint ez az ajánlat nagyon komolyan a francia külügyi politikák is.

Shó van ugyanis arról — mondják tovább —, hogy Románia egyre jobban távolodik a kisántánt államaitól és azoknak politikájától.

Páris attól fél, hogy Romániát annak gazdasági és kifejezetten agrár-krízise kisodorja a kisántánt érdekszférájából és ez esetre a támadt ürt Lengyelországgal nagyszerűen lehetne pótolni.

Ez az oka annak, hogy a lengyel követ belgrádi ajánlatát úgy a belgrádi cseh, mint a belgrádi francia követek a jugoszláv kormány előtt a legmelegebben támogatják.

Ismételjük: a legnagyobb fenntartással közöljük egyelőre ezt a hírt, bár annak a belgrádi sajtó közlése alapján valószínűségi hitele van.

A DOBRUDZSAI KÉRDÉS MEGOLDÁSA A ROMÁN-BOLGÁR BÉKE ÁRA

A másik ugyancsak nagyjelentőségű hír szervesen ide kapcsolódik. E jelentés szerint Franciaországnak az a kísérlete, hogy Jugoszlávia és Bulgária között béket teremtsen, nem sikerült. Ma már a francia diplomácia is bevallja, hogy Herriot Szófiában kudarccal járt. Nem sikerült ezt a békét megteremteni.

Mivel a jugoszláv-bolgár béke nem sikerült, a francia kormány újabb akcióra határozta el magát és úgy akarja Bulgáriát az olasz-török szövetségből magához közelebb hozni, hogy ki akarja békíteni az országot legalább Romániával.

Az Emberi Jogok Ligájának egyik vezető embere most hosszabb cikket írt a Bohémiában, amelyben az akció eddigi eredményeiről számol be. A cikk szerint Bulgária félreérthetetlen módon tudomást hozta a francia kormánynak, hogy a Dobrudzsai kérdést revízió alá kívánja venni, és természetesen Bulgária javára.

Ezről a francia kormány hallani sem akar s mereven a romániai dobrudzsai határ érinthetlenségének álláspontján áll.

HERRIOT-T MOSZKVA HÍVATALOSAN FOGADTA

Hogy az izgalom teljes legyen, ma érkezik az első hír arról, hogy Herriot megérkezett Moszkvába. E hírrel kapcsolatban azt is közli a külföldi sajtó, hogy a francia delegátust a pályaudvaron Litvi-

nov és két helyettes külügyi népbiztos fogadta.

Ez a fogadtatás azt akarta kihangsúlyozni, hogy bár az európai diplomácia szeretné ezt a látogatást magánjellegűnek tekinteni, Herriot hibátlan minőségben érkezett az orosz fővárosba.

A lapok leszegzik, hogy ez a látogatás sokkal többet jelent, mint amennyit neki Európában tulajdonítanak és e pillanatban az a helyzet, hogy senki sem lát bele azokba a messzemenő tervekbe, amelyeket Franciaország Oroszországgal kapcsolatban elhatározott.

Szerencsés kimenetelelű autóbaleset

A kocsi összetört, az utasok kisebb sérülésekkel megúszták az autó zuhanását

Nagyvárad, szeptember 3.

Könnyen végzetessé válható autószerencsétlenség történt Biharobrozd község közelében. Egy luxusautó, amelyben Metzger Károly, a Bauxit szénvállalat igazgatója, az igazgató családja és Jonescu mérnök nevű ismerősük ült, egy bivalyszekeret akart megelőzni, de a rossz karban tartott országúton az autó megcsuszott és az országút mellett tátongó mélységbe zuhant.

Az autóban ülőknek azonban óriási szeren-

cséjük volt, mert

annak ellenére, hogy az autó esés közben bukfcenet vetett és nyolc-tíz méter mélyre zuhant, egy utas sem szenvedett súlyosabb sebesülést,

mindegyik könnyebb sebekkel uszta meg a borzalmas kalandot.

A pompás luxuskocsi, amit Metzger Károly csak nemrég vásárolt egy félmillió lejtért, pozdorjává tört.

Az importőrök a kontingentálás igazságtalanságai ellen

Memorandumba foglalták követeléseiket

Bukarest, szeptember 3.

Az importőrök szombaton délelőtt küldötték meg Gafencu kereskedelmi államtitkár előtt, akinek kívánásaikról memorandumot nyújtottak át.

Az importőrök mindenekelőtt a kontingentálási rendszer igazságtalanságai ellen tiltakoznak. Kérik, hogy az évi illetéket cikkenként 100 lejre szállítsák le s hogy a július 1-e előtt leraktározott

árúk után ne vessenek ki illetéket.

Ama országokkal szemben pedig, a melyekkel kapcsolatban Románia kereskedelmi mérlege kedvező, a kormány mondjon le a kontingentálási rendszerről.

Az államtitkár a jövő hét folyamán át tanulmányozza a memorandumot s a kívánásokra írásban adja meg válaszáát.

Boila Zakariás, a Patria főszerkesztője kilépett a nemzeti-parasztpártból

Különös kavargóság egy röpirat körül

A kormány eljárást indított a hivatalos párt-organum lemondott főszerkesztője ellen

Bukarest, szeptember 3.

A kormány helyzete továbbra is bizonytalan. A politikusok meglehetősen bizonytalanoknak mutatkoznak ellenzéken és kormánypárton egyaránt.

A kormány önbizalma szemmelláthatólag csökkent, viszont az ellenzék s különösen a liberális-párt sem ragadhatja magát bizakodó kijelentésekre többé.

A pillanatnyiag szűcsendes, de alappán mégis nagyon izgatott politikai helyzetben hatalmas feltűnést keltett,

Dr. Boila Zakariás szenzációs állásloglalása

Kolozsvári munkatársunk távirati jelentése szerint dr. Boila Zakariás kormánypárti képviselő, a nemzeti-párt ifjabb rétegének egyik legjelentősebb figurája, aki a kormánypárt erdélyi hivatalos lapjának, a Patriának főszerkesztője volt, szombat délelőtt lemondott a lapnál viselt tisztségéről.

Kolozsvári tudósítónk ehez az értesítéshez a következőket füzi még hozzá

— Az előzményeket nem követhetem sem telefonon, sem táviratilag, mert a magyarországot, a posta felsőbb utasításra, nem továbbítja. A rendőrség a kolozsvári lapokat e tilalomnak megfelelő hallgatásra utasította.

Miután a sajtótudósítás alkotmányos

hogy Boila Zachariás, Maniu közeli rokona, a Patria főszerkesztője dr. Ohaneanu György álnéven röpiratot írt az udvari klikk ellen. Ezt a brosúrát pénteken délután kezdték terjeszteni Kolozsvárt.

A hatóságok azonnal közbeleptek és elkobozták a röpiratot, amely az udvari kamarilla ellen intézett éles támadást.

Boila egyébként, eddig még meg nem erősített hírek szerint, kilépett a nemzeti-parasztpártból.

jog, amely semmiféle körülmények között sem csorbítható, ama bizonyos felsőbb szerv tilalmán csodálkozunk kell s egyben tiltakozásunknak adunk kifejezést.

Egyébként Boila Zakariás kifejezetten Maniu gárdájába tartozott. Ismeretes, hogy amikor Maniu és Vajda között a harc kiérett (a legutóbbi miniszterelnökség idején), akkor a Patria Boila irányítása alatt hosszú ideig Maniu mellett és Vajda ellen foglalt állást. Az aktív miniszterelnök a makrancoskodó hivatalost alig tudta megrendszabályozni.

Boila Zakariás ügyével kapcsolatban, a mely minden jel szerint a belpolitikai élet újabb nagy botrányát jelenti és egyben

Maniunak az „alkotmányosság” érdekében való újabb akcióját vezeti be, — Maniu összes akciót az alkotmányosság jelszavával indította meg eddig is — Bukarestből a következő újabb értesüléseket kapjuk:

A Boila-féle röpiratot, amelynek címe „Útött az óra”, Dicsőszenzmártonban nyomták és autóval szállították Kolozsvárra. Utközben a röpiratból több ezer példányt szétosztottak a román falusi lakosság között.

Kolozsvártól a röpiratot valósággal szétkapkodták. Noha az ügyészség elkobozó rendeletét röviddel a terjesztés megkezdése után kiadta már, mégis alig maradt néhány példány a rikkancsoknál.

A röpirat egyes magasrangú tanácsadók tevékenységét bírálja.

A belügyminisztériumot az eseményről pénteken az esti órákban telefonon informálták. Călinescu államtitkár a röpirat elkobzását jóváhagyta és az elkobzást az egész ország területére is elrendelte.

Vajda, aki Kolozsvárhoz közel eső birtokán értesült Boila egyéni kirohanásáról, azonnal Kolozsvárra utazott, ahol többek között Boilával is tárgyalt.

Boila a tanácskozás után hosszú levelet küldött Vajda Sándornak, bejelentve a kormánypartból való kilépését.

A miniszterelnök telefonbeszélgetést folytatott Călinescu államtitkárral is.

A beszélgetés után a belügyminisztérium elrendelte a törvényes eljárás megindítását Boila ellen.

Kétségtelen, hogy a Boila-botrány az egész Maniu-ügynek csak részfejeleménye. A nagy seb kis ponton felfakadt. Lehet azonban, hogy a tisztulási folyamat ezen a ponton nem áll meg s ezuttal a romániai Castor—Pollux-párnak, Maniunak és Vajdának ügyében végleges leszámolásra kerül a sor.

Hitlert reklamálták egy marosvásárhelyi bankgyűlésén

Marosvásárhely, szeptember 3.

A marosvásárhelyi Agrártakarékpenztár RT szombat délutáni közgyűlésén tragikomikusan ható jelenet játszódott le. Amikor Bisztrai Farkas Alfréd vezérigazgató a részvényesek jelenlétében az igazgatósági jelentést felolvasta és annak tudomásulvételét kérte, az egyik részvényes, Kassay József, városi tanácsos hangosan közbekiáltott:

— Heil, Hitler! Hitlernek kellene ezt a mérleget megmutatni! Vajjon mit szólna hozzá?

A közgyűlés résztvevői részint meglepetéssel, részint derüvel fogadták az izléstelen szellemességet.

Tömegesen tolvajlásra kényszerítik a nagyváradai kiskorú gyermekeket

Nagyvárad, szeptember 3.

Az utóbbi hetek folyamán a nagyváradai rendőrség nagyon sok 10—12 éves fiatal gyereket ért lopáson. A kiskorúak kihallgatásuk folyamán azt vallották, hogy a lopásokra szüleik biztatták fel őket.

A rendőrség elhatározta, hogy rendszeres szigorú razziaikat fog rendezni a jövőben és a csavargáson, vagy tolvajlásra ért kiskorúakat azonnal javítóintézetbe utalja, a gondatlan szülőket pedig szigorúan megbünteti.

Temesváron csak városi mozi lesz

Temesvár, szeptember 3.

A Fórum-mozi ajánlatot tett a városnak, hogy a tanács vegye saját kezelésébe az eddig magánkézen levő vállalatot. A város az ajánlat megvizsgálására bizottságot küldött ki.

A város közönsége nem nézi jó szemmel a tárgyalásokat, mert joggal tartani lehet attól, hogy amennyiben a Fórum is városi kézre kerül és így nem lesz a városi mozgóképnek magánkézen levő konkurenciális vállalatuk, akkor a műsor romlani fog.

Egy budapesti bankár különös gyermekrablási rémregénye

Budapest, szeptember 3.

Weinreb Oszkár, a valutaüzlelméről ismeretes budapesti bankár felesége két kis gyermekét a nevelőnő társaságában pénteken sétálni küldte. Már régen elmúlt az idő, amikor vissza kellett volna térniök, a gyermekek azonban nem mutatkoztak. Az aggódó asszony gyermekei eltűnéséről jelentést tett a rendőrségen.

Röviddel ezután Weinrebnek felkereste férje egyik hivatalnoka, aki elmondta, hogy a bankár telefonon felhívta Bécsből. Weinreb közölte a tisztviselővel, hogy úgy a gyermekei, mint a kisasszony nála vannak. Délután négy órakor a bankár újra felhívta a tisztviselőt, akivel közölte, hogy mindnyájan Szlovénországban vannak és Párisba készülnek.

Az asszony, akit a tisztviselő közlései egészen megzavartak, a rendőrségre szaladt, ahol emberrablás címén sietve feljelentést tett a férje ellen. A rendőrség rádiókörözvényt adott ki a bankár ellen.

Szombaton reggel megjelent Weinrebnél Géza nevű sógora, aki elmondta, hogy bátyja Pozsonyból őt is felhívta telefonon. Weinreb kijelentette, hogy a gyermekeket apai hatalmánál fogva vitte el. Az asszony méltatlannak bizonyult arra, hogy a gyermekek nála legyenek. Öccsével ezért ultimátumot küld feleségének: vagy lemond a gyermekekről és visszavonja a feljelentést, vagy nyilvánosságra hozza házasságuk botrányos kulisszatitkait.

A bankár, aki a jelek szerint szenvedélyes telefonáló, a budapesti rendőrséggel is érintkezésbe lépett, ahol az öccse által közölt üzenetet megerősítette.

A főváros közönsége érdeklődéssel tekint a különös gyermekrablás fejleményei elé.

A brassói országos teniszverseny első napja

Brassó, szeptember 3.

Egy nap késéssel, de megkezdődött a K. S. T. S. V. rendezésében az országos teniszverseny. Pénteken megállt az eső, a pályák a nap jóvoltából megszáradtak s vígan folyik már a játék.

Pulief kivételével itt vannak a bukarestiek. Neki szabad kézni. Románia bajnoka.

Botez első játékát a brassói Fromm ellen játszta. Nyugodtan, biztosan játszik. Fromm ambicionálja a játékot, hogyne, hiszen nem mindennapi ellenféllel játszik. Játéka tetszetős, persze a nagy ágyu ellen 2 setben veszít.

San Galli, az „öreg róka”, Helm-el kerül szembe és győz. Papană, a bob világbajnoka, a rakettet is ügyesen forgatja s elintézi ellenfelét.

Illyés az aradi Gittával kerül szembe s nagy harc után (1:6, 15:13, 6:4) kikap az aradiak ígéretétől.

Hönig 3 singlijét simán nyeri s ki mint jól végezte dolgát, egy árnyékos padon ledölvé pihen.

A hölgyek közül Somogyi, Fülöp, Arató, megnyerik az előjátékot. Graunfels a kitűnő Cziek Sárít, Fogaras kiküldöttjét kényszeríti megadásra.

Persze, az első nap küzdelmei csak izelítő adnak a kifejlődő küzdelmekhez.

Vasárnap és hétfőn kerülnek lejátszásra a nagyobb küzdelmek.

A pályán nagy sürgés-forgás van, a rendezőség beoszt, intézkedik. Gyorsabb tempóban kell lebonyolítani a versenyt. Négy nap helyeit három nap alatt kell lepergetni.

Angol, francia, román, német és magyar szót hallani mindenfelől. Parázs vita fejlődik ki a páros beosztása miatt. San Galli, Botez viszik a szót s hol román, hol francia és német nyelven vitatják meg a sérelmeket. A versenyrendezés visszavonul, de úgy határoznak, hogy az eredeti sorsolás alapján játszanak. Mindenki látszólag megnyugszik és máris lekerülnek a színesebb színesebb pulloverek s a játékosok felállanak.

Simán peregnék a szettek, készülődnek a döntőre.

Uj kenyérrák Temesváron

Temesvár, szeptember 3.

A temesvári városi tanács a pékek által önként javasolt kenyérráklészállítást helyben hagyta. Így a fehér kenyér kilója 8 lej 50 banira, a félbarna 7 lej 50 banira esett, a barna kenyér ára változatlanul 6 lej maradt.

Jöjjen Szebenbe a nagy ipari kiállításra szeptember 10-éig.

50% vasuti kedvezmény, vagyis ingyen utazik haza a megváltott jeggyel — Textilipari és mezőgazdasági gépek kiállítása — Vissza nem térő alkalom, hogy a legolcsóbban szerezzen be szebeni szalámit, sonkát, szövetet, kötőanyagot — Rengeteg alkalom szórakozásra! Koncertek, kirándulások, előadások stb.

Moley után Dudley Cates is lemondott

Ford hadat üzent

az amerikai Egyesült-Államoknak

Nem akarja a munkakódexet, amely gazdasági teóriáinak csak kópiája, aláírni

Páris, szeptember 3.

A washingtoni elvi háború tovább tart. A legélesebb a harc Roosevelt és Ford között. Jelentette a B. L., hogy Ford nem akar Johnson előtt behódolni és nem akarja a munkakódexet és a szakszervezetek elismerni.

Ford esküdt ellensége az állami beavatkozásnak és ellenőrzésnek és ezért minden fenyegetés és presszió ellenére kijart amellett, hogy a munkaidőt és munkabéretet maga állapítja meg és nem tűri el, hogy ezekben a kérdésekben az állami hatalom neki irányt szabjon.

Rámutatott Ford arra, hogy a megváltó elvek, amelyekkel ma Amerikát kormányozni akarják, tulajdonképpen az ő elvei. Már évekkkel ezelőtt hirdette és meg is valósította, hogy a munkásnak kis munkaidő mellett sokat kell keresnie, hogy élhessen és fogyaszthasson. Ő már

évekkel ezelőtt megállapította, hogy a munkabér aránytalansága az oka, hogy a termelés elveszti fogyasztóképes rétegeit és ezért nem hajlandó a saját eszméinek kópiái előtt szolgálai alázattal leborulni.

A kormány tisztában van azzal, hogy ha Ford nem is fogadja el a munkakódexet és nem is tüzi ki a Kék Sast, nem fog a helyzettel visszaélni, de presztizs okokból a kormány sem engedhet. Ford sem lehet állam az államban és ő sem követhet kivételes elbánásmódot.

Johnson tábornok, a nemzeti munka-program diktátora nap-nap mellett figyelmezteti Fordot, hogy ne revütenskedjék, mert ellenkező esetben a Ford-gyártmányokkal szemben országos bojkottot rendel el.

Ford a fenyegetésekre nem is hederít és változatlanul azon az állásponton áll, hogy nem írja alá a bérkódexet. Ma aztán — így jelenti a Paris Midi —

Ford azt üzenté Johnson tábornoknak, hogy inkább becsukja gyárait és nem dolgozik, de semmiesetre sem hajlandó deferálni.

Ford ebben az üzenetében kifejté még, hogy amennyiben leállítja gyárait és üzemait, rengeteg munkás marad kenyér nélkül és így neki módjában áll, hogy az a nyomort, amelynek megszüntetésén dolgozik, Roosevelt, Johnson és ő még jobban kimélyítse.

Ez a harci riadó valószínűleg arra kényszeríti Washington, hogy Ford ellen most már drákóilag fellépjen.

De nemcsak Roosevelt és Ford, hanem Johnson és Dudley Cates között is mérhető ellentétet merültek fel. A harcban Johnson maradt felül és így Moley professzor után most már Dudley Cates is lemondott tisztségéről, valamint a legfőbb tanácsban elfoglalt állásáról.

Az amerikai közvéleményt ez az újabb lemondás hitében ismét megingatta.

Forgó szinpad

Budapest, szeptember 3.

Legujabb strandapollók... Ott ülnek magas fa-trónjaikon, a száz és száz yardnyi atlantióceán-parton, szembe a kékarany végtelenséggel, a nappal, a vízzel, az éggel... s a tarka emberbolyval, akik tenyérynői fürdőruháikkal egy új pogányság uralmát hirdetik. Beach-apollónak nevezi őket a newyorki szójárás, olyan szépek, délcegek bronzszíntelenségükben... prózai nevük és foglalkozásuk pedig nem egyéb, mint egyszerűen csak: life-guards, azaz, életmentők. Az amerikai nagy tengeri fürdőik alkalmazottjai, akiknek hivatalból kell örködniök, hogy senki vízbe ne fulljon. Legtöbbjük fiatal, állás nélküli egyetemisták s pályájuk a nap, a víz s a moderu sellők büvőkörében valóban örökös gyöngyéletnek látszik... holott az Atlanti-óceán különösen ravasz és több ezer nekivadult lubickoló őrizni nem is olyan gyerekségl! Hiába zárja el a mélyvizet kötelekkel, hiába adja kollégáival együtt speciális trombitáin a vész-jelt, ha vihar közeleg, a fürdőzők nem okulnak... s strandisten már ugorhat is hanyathomlok egy-egy hőstjászó gentleman után, aki — természetesen, már meg is van sértve, hogy a bravurját megzavarták és őt! őt! fuldoklónak merik nézni... Nőnemű megmentendők, persze, hálásabbak és megértőbbek; egy-egy felkapottabb vízi-apolló karjaiban ájuldozni, elszántabb lady számára, fél-vizbefulást is megér! „You are all right now!”... felel rideg tárgyilagossággal a szép fiu a legromantikusabb szemforgatásokra is, elintézte és lezárta az „ügyet”, mint valami aktát. Megteszi a kötelességét, amiért a fizetését kapja — a többi nem érdekli. Női bübáj és székszepil olyan olcsók, hétköznapiak, semmitmondók már számára, akár egy hollywoodi filmrendező szemében. Ebben különbzik az antik istenektől, akik tudvalevően nem vetették meg a kalandokat se szárazon, se vizen...

*

Elutazó, megérkező nyaralókat látok egyre-másra... s el szoktam merengeni a kofferek természetrajzán. Annnyifélék, mint az emberek... s talán semmi sincs, ami úgy jellemezné őket, mint a vándorlónak ezek a néma kísérői, amelyek ugyan csak látszólagosan némák, igazán fecsegőbbek, indiszkrétebbek a leg-

pletykább utitársnál is. Ha a kofferek beszélni tudnának! Micsoda memoárok, valomások és leleplezések sülnének ki ebből, hiszen valamennyinek külön lelke és pszichológiája van, külön karaktere és egyénisége, amely öntudatlanul is pontos lenyomata gazdája tulajdonságainak. Mutasd meg a kofferedat és megmondom: ki vagy: könnyelmű bohém-e, aki utolsó percben préseled bele holmijaidat a szuszogó, pukkadózó táskába, vagy pedáns, kicsinyes természet, aki állandó „elvivendők listájával” dolgozik már napokkal előre — esetleg erőszakosságra, zsarnokosságra hajlamos, aki egyoldalú közelharcban legyőződ a védtelen táskát s két térdeddel nyomod le a knock-out után, vérbenforgó szemekkel és lihegve, mintha fojtogatnád... Hogy szereted ácsorogni külföldi pályaudvarok podgyász-hegyei előtt és találgatni, ki az utazáshoz szokott igazi ur, aki az ügynök, a procc, a kilométer-snob, aki rikitó hotel-cédullák smisszeivel sebzi tele a koffér finom bőrét — és inkább maga ázik agyon, de kabátjával, esernyőjével ezeket a drágaságokat védi... A nagypapa gyöngyhímzéses biedermeier-zsákja s az óceánjáró luxus-kabinjának steamer-trunk-je közt egész kultúráténet fekszik... s micsoda ut a barnára fényezett kis rekruta-ládáktól a szekrényforma Hänge-kofferekig, amik tiszteletet és renométt szereznek gazdájuknak, akár egy diplomáciai passzus. Vannak előkelő szállodák, ahol a portás csak egy tekintetet vet a podgyászokra és ezek szerint ad vagy nem ad szobát... s ha talán tudni akarod, mi néz ki belőled inkognitóban, mondd oda a párisi soffőrnék: vigyen egy nekem való hotelbel!... látni fogod, hogy ő is a csomagjaid után itél...

Vannak kofferek, amelyek szelidek, jószívűek, engedelmesek és vámvizsgálatoknál egyenesen segítenek az utasnak: gyorsan, határozottan, önérzetesen pattannak fel, nem esnek szét ájultan a drukktól, mikor a finác keze beléjük tur... és ijedségükkel, remegő büntudatukkal már el is árulták az embert! Nemrég volt egy karcu, platinaszőke bőrtáskám, olyan provokáló és feltűnő külsővel, hogy az összes vámosok legelőször is ennek csetek neki — határozottan székszepilje volt a finácok számára! Bosszúból elajándékoztam s bár új gazdája egyelőre igen dédelgeti, biztos, hogy bajbadorja még őt, mint az ilyen platinaszőke démonok általában. A legköriulrajongottabb koffér, a mellyel idáig találkoztam, Goethe barna bőrszákja volt a weimári kertiből hálósobájában, kővér, vedlett, puffadt ócskaság, egészen ráncos és ragyás már az öregségtől. Ennél megfordítva állt a mai hotelportásrendszer: itt nem a koffér mi-

att tisztelték a gazdát, hanem a gazda miatt a koffert...

*

Barátnőm, akinek sikerült bejutnia Chanel legfrissebb kollekciójához, írta Párisból:

— Legérdekesebb, hogy az estélyi divat teljesen az 1900-as formákat és vonalakat követi. Bársony és lamé, slepp és sokszögű kisebb tunika, tüll és gáz, olykor básonyszalagokkal beszegve, Alt-Wiener aláfestésekkel. Csupa élővirágdísz és csupa havasi flóra, gyopár, encián, vadkék lánem; az új ősi szövetekben hópehelyminták a régi pöttyök helyett, bolyhos szőrösen, ami bizony eléggé csunya... Chanel ellensége a tulszéles vállaknak, öregeken hosszú kosztimkabátokat hozsötétebb, igen diszes bluzzal, bige-hesötétebb, matrózkekhez sötétkék, szürkéhez feketét — ez az újítás is élelemellenzékre talált, legalább is idáig... A kalapokon a lószőrből font fátalak döntők s nélkülözhetetlenek, ezt százfélképpen lehet elrendezni s mindig nagy hizeleg, de csak elállnia szabad az areó hang-vagy kerékszerűen, rásimulni soha. A jumperek keresztoskosak, miderforma magas övvel, a dekoltázs a vállakat is szabadon hagyó „décolleté á la cour”, — szóval mindenképpen itt a neves „vissza” a nőies nőideához.

— Hasszorulás, rossz emésztés, erős bőrlási és erjedési folyamat a gyomorbelhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés a természet „Ferenc József” keserűvíz használata mellett visszaféjődnék Számos orvos a Ferenc József vizet mindkétneimbéli felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendel.

Magyarellenes tüntetés Pozsonyban

Pozsony, szeptember 3.

Heves diáktüntetés játszódtott le péntek este az egyik pozsonyi moziban, ahol a „Kék bálvány” című film magyar változatát vetítették. Több cseh egyetem hallgató petárdákat és rakétákat szöjtött el, hogy az előadást megzavarják, a közönség azonban humorosan fogta fel az egész „stükli” és nyugodtan viselkedett. Előadás után a tüntetés már súlyos méreteket öltött, amennyiben 150 diák járt a várost és a magyar kereskedelmi cégtábláit alaposan megrongálta.

A hatóság beavatkozásáról nem tud jelentés.

Urind 3 iskolás gyermekkel

teljes ellátást keres

brassói uriháznál Igényel 2-3 szobás fürdőszobát és elsőrangú ellátást Ajánlatok: „Állandó” jellegre a kiadók kildendők.

Brassói hét

Gáztámadás és kisebbségi oktatás. Önvédelemre rendezkedik be a brassói polgár. Előkelőségek a kártyaklubban. A miniszter magánember is. Adóbűnösnek nincs kegyelem

Brassó, szeptember 3.

Az eső néhány napon keresztül ijesztette Brassót. A hotelek és hónapok szobák fő- és albérlői, meg közvetítői aggódva nézték lakóikat, amint csomagolnak, hogy ithagyják ezt az esős odúvá vált „paradicsomot”.

Brassó egy hetének legfontosabb eseménye az, hogy újból kiderült.

Kiderült az idő és kiderült az, hogy

Kisebbségi „panaszkönyv” a gáztámadás ellen

A hegyközötti város minden bekés polgára láthatta, ha a mozi és egyéb népi mulatságok iránt csak egy kicsiny érdeklődést tanúsít, hogy a városi hirdető oszlopokat sűrű betűkkel irt falragaszokkal telték tele.

A plakátok kék és zöld színűek és a megjelölésük: „Polgártársak!”

Valami forradalmi felhívásra gondolva az ember, ha az ékesbeszédű plakát alatt oda nem biggyesztették volna a miniszterelnökség és a belügyminisztérium vezetőinek aláírásait.

Félreértések elkerülése végett kijelentjük, hogy ezek nem forradalmi, csak háborús plakátok. Arról szólnak az államnyelvén, hogy *nemsokára jön a háború, amely nemcsak a katonák, hanem a polgári lakosság életét is veszélyezteti és ezért ezen ország minden lakosának fel kell készülnie a gázháború elleni védekezésre.*

Ezután szóba kerülnek a védekezés különböző módozatai. E sorok szerény írója nyilvánvalóan jól tud románul: a nyelvzet nagyrészt azonban nem értette meg, mert a szövegezés tele van köznépi beszélgetésben alig használt műkifejezésekkel.

Ebben az országban négy millió kisebbségi él. Ezek a polgárok vagy keveset, vagy egyáltalán nem tudnak románul. Ezen formán nem is érthetik meg a kék és zöld plakátok szövegét.

A miniszterelnökség ravasz módját találta ki annak, hogy a „kisebbségekkel végezzék”. Ahelyett, hogy Brassó utcáin az állam nyelvén kívül németül és magyarul is kihirdették volna, hogy milyen veszedelem fenyeget minket, csak románul írták tele a plakátot.

A kisebbségek szótárral a kezükben megvan elpusztulni.

A BÜNÖK MAGAS KONJUNKTURAJA

Az elmúlt hét eseményei viszont azt igazolják, hogy minden nemzetiség vagyonos és életbiztonsága egyformán kockán forog.

Megfirtak egy kasszát, mintegy tizenöt betörést követtek el és lelőttek Brassóban egy mérnököt. Már hónapok óta habálják, hogy Brassóban nincs elég pénz, hanem a rendőrségen azok is, akik a bűnözés megfékezésének nehéz feladatát csinálnak.

De semmi eredmény. Ellenben, miközben a bűnözőknek „Hochkonjunkturát” van Brassóban, egészen furcsa dolgok történnek. Az emberek kicserélték lakásaikon a záratokat, az ablakokra rácsokat szereltek meg minden közbiztonsági szempontból. Lázasan dolgoznak a pénzügyi szektorok biztonsági szerkezeteinek megerősítésén.

Ugyanakkor a belügyminisztérium megintett két brassói rendőrtisztet, mert elhárítottak huzni a vonatrablókka!

Igy oldották meg a környék közbiztonságát. A helyi közbiztonságról pedig gondoskodtak, hogy a bukaresti rendőrség „mozgó brigádját” rendelték le Brassóba. Tegyük fel, hogy ez a „mozgó brigád” megfogja a betörőket és gyilkosokat. Aztán a brigád elmozog Brassóból és mi itt maradunk brigád nélkül, brigádtalakkal, bűnözőkkel, akik tovább mo-

Brassóban sokkal jobb idegennek lenni, mint benszüllöttnek. Tagadhatatlan, hogy az idegen vendégeket, amíg a képtelen drágaságnak szabad konjunkturája van, alaposan megkopsztják. Na de ez csak egyszer történik egy évben. Még a muló betegséget is elbirja évente az ember.

A benszüllött lakosság azonban egész éven át szenved a brassói drágaságot. Ebből a szempontból mi örök nyaralók vagyunk. A legvadabb télben is.

zognak, mert nem sokat tartanak a félárbcra eresztett brassói rendőrségtől.

Hagyják itt a brigádokat Brassóban. Vagy ha már mozgó brigádban nem lehet részünk legalább egy álló brigáddal keressék ki a rendőrség létszámát.

És főleg, lehetőleg ne büntessék meg azokat a rendőrtiszteteket, akik banditákra vadásznak.

Mert akkor Brassóban és környékén is rend lesz.

Kormánypárti értekezlet pergőtüzében

Minden bajunk és bánatunk mellett az elmúlt héten kormánypárti értekezlet is volt Brassóban. Voicu Nişescu kitűnő szónok és valóságban bámulatba ejtette a hallgatóságot.

A földművelésügyi miniszter beszélt a konverzióról és egyebekről. Többek között pedig a jobb és baloldali szélsőségekről szólt, kijelentvén, hogy a kormány könyörtelenül szétvág mindkét felforgató tömeg sorai között.

Semmi kétségünk sincs aziránt, hogy a miniszter igazat beszélt. Mert amiért politikus, azért ember is, aki mondhat néha igazat, mint politikus is. A kormány nem egyszer bebizonyította, hogy erélyes tud lenni a szélsőségekkel. Mondjuk a baloldallal szemben.

Most csak a jobboldalról van szó. Mert, amíg a vármegyei prefekturán a hívek a minisztert hallgatták, addig Brassó utcáin kicsiny, négyzet alakú céduláskákat ragasztottak ki, amelyen a következő felírást olvashattuk: „Bojkottáljuk a zsidó üzleteket! Egy tüt se tőlük!”

Románnyelvű uszítás volt ez és a vasgárda jelzését viselte. Ilyen falragaszokat naponként láthatunk. Néhány héttel ezelőtt a „ko-

HELYREIGAZÍTÁS

Bizonyos mértékben a közbiztonság kérdéséhez tartoznak a klubok is, amelyek ellen az ügyész irtó hadjáratot indított. Erről beszámoltunk. Mindössze csak egy kis helyreigazítással tartozunk.

Azzal, hogy az egyik klubban, Florescu volt igazságügyminiszter bünbarlangjában a brassói „felső tízezer” sorába tartozó előkelőségeket is találtak.

A másik két klubot a főügyész a „szusterek és borbélyok” klubjának nevezte. Ezekben a klubokban nyuzták a szegény embereket és a pinka miatt egész halom pereskedés folyik a törvényszéken.

A Florescu-klubban pedig, amely nemrég nyílt meg, nemcsak kis gzsiztenciák jártak, hanem olyan urak is, akiknek neve előtt ott fityeg a „dr.” jelző. Ezek is ott szorongatták zsebükben a zsetonokat, amelyek a tiltott játéklán való aktivitást bizonyítják.

Ezzel a helyreigazítással azokkal szemben tartozunk, akiket rajtakaptak a házárdirozáción és akik ellen az eljárás meg is indult.

lozsvári egyetem diáklégiója” hirdette falragaszokon, hogy Erdélyt csak Zelea Codreanu szabadíthatja fel az elnyomatás (?) alól.

Ugyanez a falragasz bejelenti, hogy jön a megmentő vasgárda uralom, amely a nemzet forradalma lesz és amely a bűnösöket legyilkolja, a jóknak pedig és hazafiaknak boldogságot ad.

Ezek mind nagyon szép és biztató ígéretek. Még egyetlen egyszer sem próbálták megakadályozni ezeknek a gyilkosságra uszító falragaszoknak a kiragasztását. És — legalább is Brassóban, — egyetlen olyan államfelforgatót sem tartóztattak le eddig, akiről bebizonyítást nyert volna, hogy ilyen gyilkosságra uszító eszmék terjesztésével foglalkozik.

De ilyenek után még csak nem is kutatnak.

A BRASSÓI HÉT LEGSZOMORÚBB ESEMÉNYE

tagadhatatlanul az adóhivatallal kapcsolatban zajlott le. Kettő volt ilyen.

Az egyik a nyugdíjasok siráma, az uralkodóhoz. Drámai hangú könnyfóliás volt a memorandum, amelyben bejelentik, hogy télire megfagnak és éhenhalnak.

A másik a pénzügyigazgatóság akciója

Lázasan dolgoznak a nagy terven, amely Brassót tényleg pompás nyaralóhelyé varázsolná

Brassó, szeptember 3.

A városi tanács legutóbbi ülésén, — mint ismeretes, — elfogadták a város állandó választmányának azt a javaslatát, amely a Spreng mögötti lápos terület lecsapolására vonatkozik.

A városi tanácsnak ugyanis az a terve, hogy ezen a részen felépít Brassó új fürdőjét, téli korcsolyapályáját és csónakázó tavát. Miután a városi tanács megadta a hozzájárulást a nagyszabású városfejlesztési tervének keresztülvételére, a város vezetősége lázas tempóban dolgozik a tervek elkészítésén.

A tervezés annak a jelentésnek az alapján történik, amelyet Szele Béla dr. városi tanácsos és állandó választmányi tag terjesztett elő a városi tanácsnak és amely a következőket proponálja:

A Spreng-hegy és a téglagyár között fekvő mocsaras területet sürgősen le kell csapolni, a következő okokból:

Egészségügyi szempontból túrhetetlen, hogy a járványkórház és a tüdőbeteg kórház, valamint rengeteg magánlakás közvetlen közelében továbbra is latrinák tartalmát és egyéb szemeteket hordjanak össze, mivel ez a hatalmas szemétdög minden betegségnek a legveszedelmesebb fészke és minden infekciónak az eredője.

Nem tűrhető, hogy a város sugarába eső

festői terület mocsárként heverjen parlagon, ahelyett, hogy ezt a területet nemesebb célokra használnák fel.

Brassó város anyagi érdekeit szolgálja, hogy ezt a lápos és piszkos területet megfelelő módon értékesítsük, a Spreng hegyből fakadó kristálytiszta forrás vizét egy csónakázó tó és nyári fürdő céljaira használjuk fel, a terület többi részét pedig parkirozzuk és a városi kertészet céljaira használjuk ki.

Ennek a területnek a lecsapolása és rendezése a város szépségének fejlődése mellett óriási anyagi előnyöket is jelentene.

A vizet, amely a legfontosabb problémát képezi, már biztosítottuk is, mert abban az esetben, ha a Spreng-hegy forrásainak állandó működését nem is lehetne garantálni, behozhatnánk a területre az 5 kilométernyire fekvő Vidombák-patak vizét, ami könnyen megvalósítható, mert a lápos terület 14 méterrel mélyebben fekszik az említett patak medrének.

A munkálatok egy részét a hatalmas terület lecsapolása és kiegyengetése képezné, hogy aztán jól körülhatárolt tavat lehessen építeni. Másodsorban egy csatornát kell építeni a Vidombák patak vizének bevezetésére és végül a területet parcellázni, különböző építmények részére.

Igy hangzik Szele Béla dr. előterjesztése, a mit annak idején a városi tanács magáévá is

Kérdezzen meg valakit, aki már viselt VESTIS szövetet!

SZÖVETEINK

minőségileg

a legjobbak,

mintákban

a legdivatosabbak,

árban

a legolcsóbbak és

viselésben

a legtartósabbak!

VESTIS

szövet-, bélés- és selyemáruház
BRASSÓ, LENSOR 22

az adók behajtására. Ezzel kapcsolatban mi jelentjük be, hogy az adófizetők elpusztulnak, ha az összes fenyegetéseket elbűntetik.

Már történtek is foglalások. A kereskedők, iparosok, vállalkozók dermedten várják a végrehajtót. Szaladnak fűhöz-fához. A pénzügyigazgatóság folyósói tele vannak kegyelemért könyörgőkkel.

De ki osztja itt a kegyelmet? Ezen a földön nincs kegyelem. Különösen a „bűnös” adófizetőkkel szemben nincs.

tett és amelynek szellemében a városházán már folynak az előkészítő munkálatok.

Értesüléseink szerint a lép lecsapolása már a közel jövőben megtörténik. Közben pedig egy szakértőkből álló speciális bizottság dolgozik a tervek pontos elkészítésén. A lecsapolási munkálatokat minden valószínűség szerint a jövő évi költségvetésből fogják fedezni.

Hogy magát a tavat, a fürdőt és az ezzel kapcsolatos építkezések költségeit miből fogják előteremteni, erre vonatkozólag még nem történt döntés. Vannak egyesek, akik szívesen vennék, ha a nagyszabású munkát a város vezetősége újabb kölcsönből valósítaná meg. Erre azonban nem valószínű, hogy szükség lesz, mivel a munkálatokkal kapcsolatos kiadások távolról sem olyan nagyok, mint a hogy azt az első pillanatban hitték.

Ha ugyanis a munkanélküliek felszegélyezésére szánt alapot, amely évente közel kétmillió lejt tesz ki, ezekben az építkezésekbe fektetik, munkát adnak a munkátlanoknak, amellyel pedig a várost is olyan vagyonnal ajándékozzák meg, amely Brassót nem csak Románia, de Kelet-Európa legszebb fürdő- és üdülőhelyeinek sorába emeli.

A fürdő, a halas és csónakázó tó tervét külföldi minták egybevetésével készítik majd el. S ha ezek a tervek valóban megvalósulnak, úgy, — amint azt annyiszor hangzottunk, — a város vezetősége örökre beírta a nevét Brassó város fejlődésének történetébe.

JÖJJÖN BRASSÓBA!

Vagy:
GYORS INTERJU BRASSÓVAL,
SZERETETTELJES AJÁNLÁS AZ IDEGENEK

Értekezés a promenádról, a kutulcai ismeretlenről és a többről

Brassó, szeptember 5.

Brassónak hívják, ez éppugy lehet vezetékneve is, mint amennyire keresztneve. Személyleírása a következő: Van neki feje. A fején két piros zseké, ez az arc. Van a fején majd mindig egy kék zöld kiránduló kalap, néha kemény íkete, ha a dalárdába indul, néha semmi sincs a fején, ilyenkor megtáncoltatja a napot a frissen mosott szokoság.

A szemét ajánlani fogom a Mariknak, meg a Liesleknek, ha nagyon fogy a gyufa és nem gyullad eléggé a tűz a kávé alatt. Gyujtani lehet ezekkel a szemekkel, fényképezni kéne azt, ami benne van, a hangos kacagást, meg azt, hogy mit nekem krízis, van nekem egy adag utraválóm az apámtól, azt úgy hívják jókedv, van nekem valamim az anyámtól, az anynyi mint: takarékoság és izomzat. Kérem, tőlem lehet szavalni, lehet zongorán, én nem dülök be, én, amíg szemem lesz, munkát fogok nézni és amíg kezem, addig fogni fogok velük. Ennyit kérem szépen a fejről.

Van aztán egy has, diszkrétan gömbölyödő, idővel többnyire aranylánczal meg sulyosbodó, kerek, jóakaratu has. Olyan, mint egy Czell-reklám, vagy egy svájci prospektus. Van még egy térd, amely többnyire meztelen. Majdnem mindig. A térd felett van egy sárga tiroli nadrág, kerek fehér gombokkal, a térd alatt egy lábszár, ami úgy járja a Czenket, mint én a centimétereket.

A stucni vége pedig két cipő. Két cipő, amit nem suszter csinált, hanem építész épített kalapács kalapált, reszelő reszelt, két cipő, amiben annyi a vas, hogy elég lenne Resiczának egy állami rendelés effektuálására és az ára egy parlamenti ülészakra lenne elég.

Van még az egyik kezében egy Horst Wesselről irt értekezés piros fedéllel, a piros fedélen nagy betűkkel, hogy aszongya: Hans Heinz Ewers, a másik kezében egy felvirágozott bot, az lehet kérem dalárda jelvény, vagy egyleti szentség, de ha kicsit rosszabbul vagy jobban lát az ember a rendesnél, láthatja azt kuglibáknak is, Ady-hajjal és kerek bajuszszal.

Ez, kérem, Brassó.

Aztán a Kut-utcán megállt egy kislány. Kékezemű, a ruhája kékbabos volt, a szája kicsit vékony. Mellette állt egy fiu, nem tudom milyen. Ez valami ismerőse lehetett a lánynak, mert fogta a kezét. Aztán a lány:

— Ha jössz öste, akkor fölme gyünk a promenádra. Este fölme gyünk a promenádra, csütörtökön elmegyünk a Pojánába, aztán vasárnap elmegyünk három napra a Gyilkos-tóhoz is.

— Jó, jó, de mit szól majd a főnök-nőd, hogy annyit elmaradsz?

— Hogy mit? Ő is velünk jön!

Aztán este elmentem a promenádra. Ott találtam egy csomó követ, egy padot és fákat. Villany nem volt, ez jó volt. Nem nekem, másnak.

Aztán elbucsuztam Brassótól, megmász-

Vasárnap délután Brasovia—IAR edző- mérkőzés

A Nemzeti Bajnokságokra készülődő Brasovia megállapodott a repülőgépgyári csapattal, hogy vasárnap délután fél 5 órakor az IAR stadionban belépődij nélküli edzőmérkőzést tart. A Brasovia katonajátékosai nélkül játszik, helyettük az ifjúságiak lépnek sorompóba, kik az idény folyamán, mint tartalékok állanak a csapat rendelkezésére. A játék kimondottan tréning jellegű.

A Munkásdalárda felhívása

A brassói Törekvés Munkásdalárda értesíti tagjait, hogy a dalpróbák szeptember 5-én, kedden este megkezdődnek. Egyben kéri mindazokat, akik az egyesületbe való felvételüket már kérték, valamint azon dalkezelő munkásokat és férfiakat, akik városunk ezen egyetlen munkáskulturáltintézményében közreműködni óhajtanak, kedd és péntek estéken felvételre jelentkezzenek a Munkásdalárda felhívásán.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Astra Mozgó 2 órás vigság, öröm, kacagás!

KIAD EGY CSÓKOT?

(UND WER KÜSST MICH)

FŐSZEREPBEN: **GEORG ALEXANDER — FÉLIX BRESSART — MARION TAAL az új LILIAN HARVEY**

Vasárnap d. e. 11 órától nagy matinéelőadásban: „AZ ÉJSZAKA DALA” című filmek fut. Főszereplők: Jean Kiepora és Magda Schneider. 10 és 15 lejes helyárrakkal.

volt a hegyeken és valami nagy, nagy hallgatás a mezőn.

Hordóval kell itt mérni a szemnek a környezetből és hordóval kell a száznak a levegőből.

Kék ég, kék lég, kék hegy, fehér hab a sörön, piros kacagás, jókedvű esték, jókedvű vasárnapok.

Ez Brassó.

(—mon—)

előtt 9—12 és délután 3—6 óráig. Az igazgatóság értesíti a szülőket, hogy aki szeptember 10-ig be nem iratja iskolaköteles gyermekét, nem vehető fel ezen iskolákba.

Liberális gyűlés Brassóban

Brassó, szeptember 3.

A kormányválsággal kapcsolatos hírek élénk aktivitásra készítettek a liberális pártot, amely lázasan készülődik a hatalom átvételére. Ebből a készülődésből a Duca-féle liberális párt ifjúsági tagozata is kiveti a részét. Ez a liberális fiatalok most országosan szervezkedik, hogy a fiatalságot elvonják a jobboldali alakulatok veszedelmes étköréből és polgári párt soraiba állítsák.

Vasárnap valóságos liberális ifjúsági kongresszus lesz Brassóban. Berceanu Mihail, a liberális párt ifjúsági szervezőténék országos elnöke vezetése mellett Bukarestből nagy kiránduló csapat érkezik Brassóba. Ezzel egyidejűleg Kolozsvárról is nagyobb liberális gárda fut be. Seraciu Ion kolozsvári tagozati elnök vezetésével.

Este hét órakor a liberális klubban Dumitrescu Ion dr., a párisi egyetem frissen végzett jogi doktora előadást tart a „Liberálisizmus és a liberális párt” címmel, majd az ifjúsági szervezetek vezetői fontos politikai kijelentéseket tesznek a liberális párt és a kormány helyzetével kapcsolatban.

A bukaresti csoport tagjai a brassói gyűlés után tovább utaznak a Székelyföldre, azután pedig Bukovinát látogatják meg.

Primăria Municipiului Braşov.

No. 20.826—1935.

Serv. ad-tiv.

ÖSSZEIRAS

az 1913, 1914 és 1915-ben született ifjakra vonatkozólag. (Az 1935, 1936 és 1937 évi osztálybeliek.)

A sorozási törvény 8—10 cikkei és a brassói kiegészítő parancsnokság (Cercu de Recrutare) rendelete alapján az összes a fenti években született ifjakat, valamint az 1934 évi osztálybeli, a sorozó bizottság által betegség miatt visszaállított ifjakat felkérjük, hogy a városi tanács katonai ügyosztályánál, Károly királyi utca 53 sz. II. emelet 5. ajtó, naponta délután 8—12 óráig jelentkezzenek a következő sorrendben:

F. é. szept. 2-án a Bolgárszegben lakók A—G kezdőbetűkkel.

F. é. szept. 4-én a Bolgárszegben lakók H—N kezdőbetűkkel.

F. é. szept. 6-án a Bolgárszegben lakók O—Z kezdőbetűkkel.

F. é. szept. 9-én a Belvárosban lakók A—G kezdőbetűkkel.

F. é. szept. 11-én a Belvárosban lakók H—N kezdőbetűkkel.

F. é. szept. 13-án a Belvárosban lakók O—Z kezdőbetűkkel.

F. é. szept. 16-án az Óbrassóban, Mészkeresztben és a cukorgyárban lakók A—G kezdőbetűkkel.

F. é. szept. 18-án a H—N kezdőbetűkkel.

F. é. szept. 20-án O—Z kezdőbetűkkel.

F. é. szept. 23-án a Bolonyában, Derestyei-gyárban, Honteruson, Noában, Derestyeiben, Felső- és Alsó-Tömösön lakók A—G kezdőbetűkkel.

F. é. szept. 25-én H—N kezdőbetűkkel.

F. é. szept. 27-én O—Z kezdőbetűkkel.

Az 1913-ban született ifjak az iskolai bizonyítványaik és hivatalos okmányukat hozzák magukkal hivatásuk (ipari) igazolására.

Ezenkívül még f. év szeptember 28-án 29-én mindazok a férfiak jelentkezzenek akik a naturalizáció (állampolgárság) kapták, valamint azok is, akiknek katonai szolgálati viszonya nincsen tisztázva, azonban csak akkor, ha az 50-ik életévük még nem töltötték be.

Braşov, la 22. August 1935.

Primar: Dr. Voicu mp.

Secretar General: R. Maxim mp.

tam egy párszáz kilométert és nyugodni tértem. Nyugodtam is. Tudniillik a mellettem levő szobában a házinéni egy kellemes estét akart szerezni nekem és pafefonálni kezdett. Aztán alul kártyázni kezdtek, de inkább az asztalt ütögették, mint az ászit. Aztán a szomszéd péket megcsalta a felesége és erről nekem tudomást kellett szerezni, úgy látszik. Még kinéztem aztán az ablakon. A szobámért 800 lejt fizetünk, az ablak velejár. Az ablakon még bucsuzóul, rámnézett egyszer Brassó.

A térde nem volt meztelen.

Az arca nem volt piros.

De valami kék, gyönyörű kék lepedő

A bukaresti és nagyváradai teniszvezők már megérkeztek Brassóba

Az ország többi részéről ma érkeznek a versenyzők

Ma indul az országos teniszverseny. Az idő szerencsére kitisztult és a brassói közönség élvezheti Románia legjobb teniszmezőnyét.

A versenyek a cenkalatti teniszpályákon lesznek, mérsékelt árú belépődíjak mellett. Szombat, vasárnap és hétfőn egész nap folyani fog a játék 6 pályán, melyet a rendező-

ség ez alkalomra különös gonddal készítettt elő.

Itt vannak: Pulieff, Botez, San Galli, Garalulis, Segall Bukarestből, Welvart, Petrovits Nagyváradról, Pusztay, Benedek, Kolozsvárról, Farkas Aradról, sib.

A hölgyek közül Somogyi, Zizovics, Arató, Romalo, Butculescu.

A brassói vasutasok kinos esete a részlet-széllhámosokkal

Az inkasszáns sikkasztónak mondja magát,
hogy megmentse a kinos helyzetet

Brassó, szeptember 3.

A kereskedelem terén elszaporodott széllhámosokra vet szomorú fényt az a botrányos eset, amely Brassóban játszódott le és amelynek áldozatai a brassói vasuti műhelyek munkásai és alkalmazottai közül kerülnek ki. A fondorlatos széllhámoság alapuló üzérkedés regáti nagymesterei, bizonyos bukaresti kereskedők a nyomorúságot és az általános krízist, valamint a hitelhiányt akarták kihasználni saját előnyükre, a vasutasok sulyos megkárosításával.

Néhány hónappal ezelőtt az állomás környékét ügynökök járták be, akik a vasutasoknak mindenfajta árut ajánlottak megvételre. Az ügynökök hangsúlyozták, hogy a bukaresti „Fortuna” cég megbízásából jönnek és készpénzért nem árulnak, csak hitelbe és potomáron.

A vasutasok hiszékenyen hallgatták az ügynökök beszédét és hajlandóságot mutattak az „üzlet” nyábeütésére. Tömegektől jelentkeztek áruért. Mielőtt azonban a rendelés aláírására került volna a sor, az ügynökök csak úgy „közbevetőleg” megemlítették, hogy mielőtt az árut átvennék, bírákó váltót is alá kell írni, mert a váltó a cégnek fedezetül kell, hogy szolgáljon.

A vasutasok és munkások ennek a kikötésnek nem tulajdonítottak nagyobb fontosságot és ebbe is belementek. Váltókat írtak alá, amelyeket átadtak a bukaresti cég megbízottjának, aki ezzel el is utazott Brassóba.

Nemsokára megérkezett Bukarestből a megrendelt áru, amely — mint utólag kiderült, — *horribilisan drága volt.* Aztán jött az inkasszáns, egy Stinghe Nicolae nevű vasutas, aki rendre járta őket és mindegyiktől felvette az esedékes részleteket.

A munkások és vasutasok állag három részletet fizettek meg a cégnek. Egy nap, legnagyobb meglepetésükre arról értesültek, hogy

a cég óvatoltatta váltóikat és a váltó teljes értékének azonnali kiegyenlítését követeli, tekintet nélkül arra, hogy fizettek-e már törlesztési részleteket, vagy nem.

A példatlan eljárás után a vasutasok azonnal a brassói vasutügyi felügyelőséghez fordultak panasszal. A tömeges feljelentést Preda vasutügyi felügyelő vette kézhez és azonnal szigorú nyomozást indított az ügyben. Az első pillanatban látszott, hogy

a vasutasok ravasz széllhámosoknak estek áldozatul és ezért a központi

vezérigazgatóság mellett működő jogügyi iroda útján bünvádi feljelentést tettek a bukaresti cég ellen család miatt.

Ítéltre azonban nem került sor, mert közben váratlan fordulat történt. Stinghe Nicolae, a bukaresti cég megbízottja, aki egyébként lakatos munkás a brassói vasuti műhelyben, megjelent feletteseinek és előadta, hogy miatta peresítették a szerencsétlen vasutasok váltóit, mert *ő volt az, aki a beinkasszált pénzeket nem küldte el a cégnek, amely erre peresítette a váltókat.*

Ez a közbelépés azonban akkor történt meg, miután a vasutügyi vezérigazgatóság bünvádi feljelentést tett a cég ellen. Azután az is különös, hogy egy bukaresti cég, amelynek inkasszánsa van Brassóban, ahelyett, hogy ezt az inkasszánsi venné elő, kétszer akarja bevasalni a szegény embereknek a drágán vásárolt „részletáru” ellenértékét.

A helyzet jelenleg az, hogy Stinghe Nicolae vasuti munkás kötelezte magát a felszedett részletek visszafizetésére. Közben az összes érdekelt vasutasok váltóját perük olyan árukért, amelynek ellenértékét már megfizették.

Ez a különös és felháborító eset a vasuti hatóságokat erősebb közbelépésre készítette. Nem az első eset ugyanis, hogy a vasutasok ilyen idegen üzérkedés karmái közé kerülnek. Nem régen történt, hogy egy galaci cég ugyancsak hitelbe adott áruért váltókat vett, amelyeket az átvétel után huszonnégy órával már peresített is. Tehát be sem várta az esedékes részletek kifizetését, hanem azonnal foglaltatott a szerencsétlen vasutasoknál.

A brassói vasutügyi felügyelőség közbelépésére a vasuti hivatalos lapban nem régen rendelt jelent meg, amely felsorolja azokat a cégeket, amelyeknek felhatalmazásuk van a vasutasokkal ilyen természetű üzleteket kötni. Ez a rendelet annál is inkább idejében jön, mert ezáltal legalább elejét lehet venni annak, hogy a vasutas kisegisztenciák ne kerülhesenek ravasz kalandorok karmái közé, akik törvényes eszközökkel vágják meg és teszik tönkre őket.

Beiratkozás

A brassói református elemi iskolákban, Belvárosban, Kálvin János-utca 3. szám, Bolonyában, Derestyei-ut 37. szám és Ó-Brassóban, Plevna-utca 2. szám alatt a beiratkozások szeptember 10-ig lesznek, naponta délután 2—6 óráig.

A KATHOLIKUS NÉPSZÖVETSÉG GYERGYÓSZENTMIKLÓSI NAGYGYÜLÉSE

A megnyitási ünnepek után azonnal kezdetét vette az érdemleges munka

Kiküldött munkatársunk telefonjelentése

Gyergyószentmiklós, szeptember 3.
Szombaton reggel kezdte meg Majláth Gyulafehérvári és Fiedler Sztámar-nagyváradai püspökök jelenlétében évi nagygyűlését a Katolikus Népszövetség. A katolikus világi előkelőségek közül Gyárfás Elemér és Inczédy J. J. J. Üdön is megjelentek a gyűlésen.

A szombati ülést reggel 8 órakor nyitotta meg Betegh Miklós, a Népszövetség elnöke, ismertetve a napi programot. Utána Veni Sancte volt, amelyet Fiedler püspök celebrált. Majd Balázs Ferenc prélatus kanonok ismertette a katolikus akciót.

A tulajdonképpeni közgyűlés Betegh Miklós elnökletével és a két püspök részvételével délelőtt 11 órakor kezdődött. A gyulafehérvári teológia hallgatóinak énekára elénekelt a Babilon vízió című dalt, majd Betegh Miklós röviden ismertette a Népszövetség eddigi működését, bejelenti, hogy a szövetség ezutáni főcéljává az ifjúság szervezésének feladatát tűzte ki annál is inkább, mivel a romboló áramlatok is elsősorban az ifjúságra vetették ki magukat.

Dr. Csiky János, a gyergyószentmiklói szövetségi tagozat elnöke a megjelenteket üdvözli. Azt fejtegeti, hogy a tagokra, mint egyénekre is különös súlyt kell fektetni. Ezért ajánlja, hogy a tagozatok egészségügyi szakosztályokat építsenek ki. Minden ilyen szakosztályt egy-egy jóképű, de feltétlenül vallásos orvos vezessen, mert a nem vallásos orvos inkább ártana, mint használna.

Sándor Imre, a Népszövetség igazgatója, a szövetség munkájáról ad számot.

A Katolikus Népszövetségnek 174 működő tagozata van 50 ifjúsági szakosztállyal.

A szövetség összesen 15 ezer tagot számlál, akikkel kapcsolatban nagy hiányszámként említi fel, hogy az évi 20 lejes tagdíjakat mily nehezen fizetik. A taglétszám gyarapodóban van.

Ezután felolvassa a pápához, II. Károly királyhoz, Cisar érsekhez és Gusti vallásügyi miniszterhez intézendő üdvözlő sürgönyök szövegét.

Dsida Jenő pénztári jelentést terjeszt elő, jelezvén, hogy a készpénzállomány összesen 36 ezer lej.

Dr. Boga Alajos Báthory István erdélyi fejedelemtől és lengyel királytól beszél, méltatva a néhai nagy uralkodó érdemeit. Báthoryt követendő példa képpen állítja a kortársak elé és elítéli a destruktív mozgalmakat, mondván, hogy a dicső múlt felé kell nézni. Hiszen az is, aki előre akar lendülni, először egy lépést tesz hátrafelé.

Walter Gyula költő, mint a Katolikus Akadémia tagja szólal fel és előadja, hogy a testnevelésre, a munkáskérdésre, a magyar szentek ismertetésére, a modern, haladó katolicizmus ismertetésére, valamint az egyházi nagyságok ellen irányuló támadások kivédésére nagyobb súlyt kellene fektetni. Hasonló oktató munka lenne szükséges agrár és ipari téren is. Mindezen ezekben a feladatoknak a Katolikus Akadémia nem felelhet meg, javasolja, hogy az ifjúsági szakosztályok a fenti irányokban kellő kiképzésben részesüljenek és azután világoztassák fel a népet.

Fiedler püspök a katolikus akcióval kapcsolatban beszél, hangsúlyozván, hogy a tagoknak nemcsak a Népszövetség keretein belül kell feladataiknak megfelelniük, hanem saját környezetükben is érdemes tevékenységet kell folytatniuk.

Végül Betegh Miklós Györgynek köszönetet mond a fogadtatásért s ezzel az első gyűlés lezárul.

NAGYFONTOSSÁGU JAVASLATOK
A KULTURÁLIS ÉS SZOCIÁLIS
SZAKOSZTÁLYOK ÜLÉSÉN

Délután 4 órakor kezdődött meg Pacha Agoston dr., temesvári püspök helyettesének, és Fersch pápai prélatusnak elnöklése alatt

a népszövetség kulturális szakosztályának ülése. Az elnöknek a katolikus iskolák nagy szerepét hangsúlyozó megnyitóját Paál Árpád az iskolák multbeli tevékenységét és jövő feladatait vázolta. Megrázó szavakkal ecsetelte a hitvallásos iskolák siralmas helyzetét. Ezeket az iskolákat csak akkor lehet megmenteni, hogyha a békeszerződésben és a párisi kisebbségi egyezményben foglalt jogkört biztosítják a magyarságnak.

Erre a szakosztály rendkívüli lelkesedés közepette határozati javaslatot fogadott el a kulturális autonómia megvalósításáról.

Márton Áron kolozsvári egyetemi hallgató tartotta meg ezután „Kiszélesített oktatás” címen előadását, hosszasan foglalkozván az-

zal a nemtörődömséggel, amely a nép kulturális problémáival kapcsolatban jelentkezik. A népet meg kell menteni, új utakat vágva részére. A gazdálkodás, népművészet terén általános oktatás kell.

Határozati javaslatot fogadnak el arról, hogy a népszövetség falusi tagozatai a papok vezetése alatt oktató csoportokat képeznek ki, amely népoktató munkájáról az egyházi főtanhatóságoknak szabályszerű jelentéseket fog tenni.

Délután 5 órakor Fiedler püspök elnöklete alatt a szociális szakosztály tartotta meg ülését. A püspök hangsúlyozta a gazdasági szervezkedés szükségességét. Az összes lehetséges eszközöket ki kell használni.

Pomponiu ezredes rágalmazási pört indít Seletzki védője ellen

Bukarest, szeptember 3.

Pomponiu ezredesnek, a bukaresti hadbíró-ság ügyészének, akit tudvalevőleg Vasiliu-Cluj ügyvéd, Seletzki védője azzal vádolt

meg, hogy Maniu személyével kapcsolatban hamisítást követett el, a hadügyminisztérium engedélyt adott arra, hogy Vasiliu-Cluj ellen a rágalmazási pört megindíthassa.

Öngyilkos lett egy előkelő budapesti ügyvéd

Nem anyagi okok, hanem idegbaj miatt vált meg az élettől a Weisz Manfréd-gyár jogtanácsosa

Csepel, szeptember 3.

Jünkens Pál dr., a Weisz Manfréd fegyvergyár 53 éves jogtanácsosa, szombaton délután irodájában revolverrel föbelötte magát és azonnal meghalt.

Az öngyilkos ügyvéd a rendőrségnek levelet hagyott hátra, amelyben megírta, hogy anyagi gondjai nem voltak és csak nagyfokú idegessége miatt dobja el az életét.

Nürnbergben tovább szavalnak

Benes lapja éles támadást intézett a német rezsim ellen

Nürnberg, szeptember 3.

A nürnbergi nemzetiszocialista nagygyűlés egyre tart. Pénteken délután a nürnbergi kulturházban összeült a nemzetiszocialista párt kultúregyesülete. Annak első szónoka Rosenberg Szigfrid, a nemzetiszocialisták külpolitikai hivatalának vezetője volt. Utána Hitler szólalt fel. Ez alkalommal csakis kulturkérdésekről beszélt.

Este a Nürnbergi mesterdalnokokat játszották a színházban. A harmadik felvonás ment már, amikor a színházban Hitler is megjelent. Lelkesen ünnepelelték.

Az eredeti tervek szerint 542 különvonatnak kellett volna Nürnbergbe befutni, ezzel szemben 400 vonaton érkeztek a vendégek. Minden vonatnak mintegy 1100-1400 utasa volt.

BENES LAPJA MEGFENYEGETI NÉMETORSZÁGOT

A Lessing Tivadar, hamburgi egyetemi tanár ellen elkövetett bérnyílókosság még ma is hallatlan izgalomban tartja a cseh sajtót.

A rendőrség is dolgozik az ügyen. Ma újabb három gyanús embert tartóztatnak le.

A Lidove Novini, Benes cseh külügyminiszter lapja, amely Németországgal szemben eddig feltűnően csendes hangon nyilatkozott, most hihetetlenül ront neki a német rendszernek.

Ilyeneket ír:
— Csehország mellett — ezt ne feledjék — őrt áll Franciaország. És azt is elfelejti Németország, hogy Anglia, sőt Mussolini is figyel. Megjárhatja Németország! Ugy járhat, mint ahogyan 1914-ben járt. Megtörténhetik, hogy Európa

Miért A Togonal-tabletta nagyszerűen bevált:

Rheuma,	Spanyolnátha,	Hüléses
Köszvény,	Ülőidegszába,	Betegségek és
Fejfájás,	Hátizomzsába,	Idegfájdalmak-nál

300 orvos írásban igazolja a Togonal elnyeit, más gyógyszerek felett.

420 orvos hangsúlyozza ártalmatlanságát.

120 orvos beszámol a Togonal hatásáról, idült és makacs betegségeknel és oly esetekben, mikor más szer nem használt.

6000 orvos, köztük számos hírneves orvostanár önként beküldött, közjegyzőileg hitelesített írásukkal igazolja a Togonal jóságát.

150 rövid beszámolója klinikáknak és kórházaknak igazolja az orvostudomány nagy érdeklődését a Togonal iránt.

9 terjedelmes tanulmány különböző országok vezető klinikáiból bizonyítja kitünő hatását.

Ezren és ezren, kiket fájdalom kínzott, egészségüket a Togonal útján nyerték újból vissza! A Togonal nemcsak a fájdalmakat csillapítja, hanem természetes uton küszöböli ki a kórokozó anyagokat, oldja a hűgysavat! Kérdezze meg orvosát! Biztos, hogy használni fog! Ne kísérletezzék más, hasonló szerekekkel! Mások már megtették ezt Ön helyett és mind Togonal-t szednek most! Nincs ennél jobb! Az összes gyógyszerárakban és drogériákban. Lei 52.—

„SIGI”
Prezervatív megbízható,
Kapható:
gyógyszertárban és
drogériákban

Sulyok István képviselő kifejti, hogy minden világmozgalom gazdasági színezetét nyer. Ezt a katolicizmus is szem előtt tartja. A szövetségi élet fejlesztését és a munkásság megszervezését ajánlja.

Petrovay Tivadar a szövetségi kérdéssel foglalkozik hosszasan és idevonatkozólag határozati javaslatot terjeszt elő arról, hogy az eszmét már az iskolában propagálni kell. A katolikus magyarságot szövetségekre kell tömöríteni, hogy így megóvják a nagytőke kizsákmányolásától.

Rajka Gábor a munkásság megszervezéséről beszél. Ragadozók fosztogatják a dolgozókat. Ezekről kell a szervezkedéssel megóvni őket.

— Áldott állapotban levő nők és ifjú anyák a természetes „Ferenc József” keszerviz használata által rendes gyomor- és bél-működést érnek el.

a pártállamnak keretei termelnek ki. A német népek most már csak arra kell törekednie, hogy az elmúlt tizennégy év tanulságai soha vissza ne kísértessenek és soha se következhessek el többé 1918. novembere.

Ezután azt fejtegette, hogy ki kell termetni a vezéri hierarchia rendszerét és büszkén szegi le, hogy a párt megtalálta azt a kulcsot, amely elzárja Németország kapuit ellenségei elől.

Megállapítja végül, hogy a kormányzat hosszú életre építi fel a maga számításait és olyan magot vet el a most, amelynek örökgyümölcsői lesznek. Ezek az eredmények elkövetkeznek, — mondotta végül, — abban az esetben, ha a német nép tagjai között nem lángol fel az ellentét és a visszavonás.

A patetikus beszédet természetesen szűnni nem akaró éljenzéssel és Heil üdvözlésekkel fogadta a hallgatóság.

HOFFER MEGÉRKEZETT NÜRNBERGBE

Lapzártakor érkezett jelentések szerint Hoffer szombaton este repülőgépen megérkezett Nürnbergbe.

Hoffer német területre Leo Habicht, Németországnak volt és kiutasított sajtóattaséja hozta Brixenből Nürnbergbe.

A repülőgépen Hofferrel együtt megérkezett az a négy nemzetiszocialista is, akik Heimwehr egyenruhába öltözöttek az innsbrucki börtönből a voralbergi pártvezért kiszabadították.

Hoffer a repülőgépen az utat fekvé tette meg, mert sebe nagyon fájdalmas.

Háromórás felhőszakadás egy regáti községben

Bukarest, szeptember 3.

A konstancamegyei Albesti községben szombaton rendkívül erős felhőszakadás volt, amely egyfolytában három óráig tartott.

A községet és egész környékét 1 méternél magasabb víz borítja. Csomo ház összedült.

Észak-Moldovából nagy áradásokat jeleznek. Állítólag néhány halottat is követelt a koraeszi kiöntés.

HIREK

ARISZTID GRÓF hazajön a klubból és megkérdi az inasától:

— Jean, kéhem, nem kerestél engem senki?

— De igen, méltóságos uram, az öreg Tasziló méltóságos ur.

— No és nem tudja, kéhem, itthon tall?

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint változó, szeles idő várható, nősülyedéssel, több helyütt esőkkel és zivatarokkal.

— MAGYAR KÜLDÖTTSEG PILSUDSZKYNÁL. Tudósítónk jelenti: A B. L. megírta már, hogy a Báthory István lengyel király emlékére rendezendő ünnepségeken a magyar kormány is képviselteti magát. A magyar küldöttséget Serédi Jusztinián hercegprímás és Kállay földművelésügyi miniszter vezették. Pénteken délután öt órakor Pilsudszky marsall fogadta a magyar kiküldötteket, a kik átadták Hosszu Márton magyar festőművész két festményét. Az egyik festmény Báthory István harcait eleveníti meg egykori képmások után, míg a másik Pilsudszky marsall csatáit ábrázolja. Pilsudszky marsall az ünnepélyes fogadtatás után vendéglátta a két magyar előkelőséget. Pénteken este a varsói magyar küldöttség diszvacsorát adott a magyar vendégek tiszteletére.

— TORDAMEGYEI HIREK. Tudósítónk jelenti: Sulyos szerencsétlenség történt a tordai cementgyárban, ahol a délelőtti órákban csöveket szereltek. Néhány cső a magasból Sütő József munkás fejére zuhant. A sulyosan sebesült, válságos állapotban levő embert kórházba szállították. — Padurean Sabin 15 éves berkesi gyermek három kisebb testvére társaságában a kemence körül játszadozott. Hirtelen rájukborult a kemencére fűtett forróvizes fazék és mindnyájukat sulyosan őszegezte. A legkisebbik gyermek belehalt sérüléseibe. — A tordai rendőrség a város „Bánya” nevű fürdőjében tettenért két fiatal-korú tolvajt, akik éppen a kabinokban lévő ruhák zsebeit dézsmálták. Amikor a rendőr a kiskorú tolvajokat be akarta kísélni, Kádár János tordai katona a rendőrré támadt, miközben a suhancok elmenekültek. A katonát letartóztatták és átadták az ügyészségnek. A rendőrség nyomozást indított, hogy a megugrott tolvajokat kézrekerítse. — Sulyos balesetnek esett áldozatul Vana Teodor-né alsódetreheimi asszony, aki gyapjúfűsülő gépénél dolgozott. A gép az asszony balkezét elkapta és borzalmasan összeroncolt. — Sarkady szingizgató szeptember 2-án és 3-án, a tordai műkedvelők közreműködésével előadja Hoffmannsthal: „Akárki” című világhírű misztériumát. A szabadtéri előadást az ótordai református iskola udvarán rendezik. A nagyszabású előadás iránt városszerte nagy az érdeklődés.

— Elfogatása előtt öngyilkos lett a csehszlovákiai csendőrgyilkos mézáros-szegéd. Prágai jelentés szerint a csendőrség hosszú hajszá után elfogta Juracsek felvidéki illetőségű mézárossegédet, aki hetekkel ezelőtt elűzte egy csendőrmestert és egy csendőrhadnagyot sulyosan megsebesített. A mézárossegédet a gyilkosság óta kétszáz csendőrhajszolta, a míg most aztán sikerült elfogni. A gyilkosra szülőfalujában, apja házában ütöttek rajta. Juracsek látva, hogy a menekülés lehetetlen, vadászfegyverével agyonlőtte magát.

— ZSAROLNI AKART AZ EXSIRÁSO. Tudósítónk jelenti: A budapesti Chevra Kadisa zsidó temetési egyesület feljelentés tett a rendőrségen Mandl Samu, az intézmény volt sírásója ellen. A feljelentés szerint Mandl Samu meg akarta zsarolni a Chevra Kadisa igazgatóját, arra hivatkozva, hogy olyan kompromittáló adatok állanak rendelkezésére, amelyek nyilvánosságra hozása maga után hozná az intézmény autonómiájának megvonását. Beck Jenő, a Chevra Kadisa igazgatója érintkezésbe lépett Mandl Samuval, hogy megállapítsa a volt sírásó által felsorolt, állítólagos kompromittáló adatok valóságát. Mandl Samu az igazgatóval folytatott tárgyalásai alkalmával kijelentette, hogy a temetkezési intézmény igazgatósága első osztályúknak eladott sírhelyeket felbontott és az eltemetett holttesteket másod- és harmadosztályú sírhelyekbe helyezte át. Az ilyenformán kiümitett sírhelyeket az igazgatóság azután újra eladta. Mandl Samu még azzal is megvádolta a Chevra Kadisa igazgatóját, hogy a sírokról a virágokat ellopta és eladta. Dacára annak, hogy a Beck Jenő igazgató által lefolytatott házi vizsgálat megállapította, hogy a volt sírásó vádaskodásai nélkülöznek minden komoly alapot, Beck igazgató szintén folytatta a tárgyalásokat Mandl Samuval és a pénzt követelő sírásónak megígérte, hogy a követe-

léseit teljesíti. Mandl megbízottja egy autóban aztán át is vette a pénzt, de a közelben várakozó, jóelőre értesített detektív azonnal őrizetbe vette.

— A VILLAMOSHULLAMOK ÉS A GYOMORFEKÉLY. Egy Knopfmacher nevű bécsi orvos évek óta tartó kísérletek alapján arra a szenzációs eredményre jutott, hogy a villamos áram hatása megszünteti a gyomorfekélyt. Rengeteg leteget gyógyított meg villanyozással, köztük olyanokat is, akikről az orvostudomány már lemondott. A betegek szinte csodával határos gyorsasággal erőre kaptak és a legnehezebb ételeket is megemésztették. A kísérletek elméleti megalapozása még hiányzik, ebben az esetben a tapasztalat megelőzte a tudományt.

Különös eset történt a napokban London egyik kerületi bíróságán. Alfred Dennis 93 éves bíró, az angol bírák nesztora tartott éppen tárgyalásokat. A rendőrség néhány utcai vándorárust állított a bíróság elé azon a címen, hogy strandfürdőknél engedély nélkül árultak gyümölcsöt. — Ugy találom, hogy nem vállalkozhatom ennek az ügynek a tárgyalására, — jelentette ki általános meglepetést keltve az agg bíró — mert nem tudnám elítélni a vádlottakat. A fennálló jogszabályok értelmében kénytelen volnék elítélni őket, ezt pedig nem tudnám összeegyeztetni lelkiismeretemmel. Ezek az emberek szegény munkanélküliek, akik becsületes uton szeretnék megkeresni betevő falatjukat, egy elavult törvény azonban ezt megtiltja. Ezért elhagyom most helyemet és intézkedni fogok, hogy más bíró helyettesítsen. Így is történt. Az agg bíró kivonult tárgyalóterméből és helyét egy másik bíró foglalta el, aki azután pénzbírságra ítélte a vádlottakat. Mi lenne, mi lenne, ha minden bíró így gondolkodna? Mi lenne?

Rejtélyes gyilkosság egy aradmegyei községben

Az ismeretlen gyilkos az olvó férj mellett ölt meg egy fiatal asszonyt

Arad, szeptember 3.

Az aradmegyei Peleskefalva községben rejtélyes gyilkosság történt, amelynek Goglea János gazdálkodó 23 éves felesége esett áldozatul.

Az ismeretlen gyilkos a fiatalasszony koponyáját és arcát valami kemény tárggyal valószínűleg a felismerhetetlenségig összeroncoltta.

A kegyetlenül meggyilkolt asszony férje szombat reggel megjelent a csendőrségen és előadta, hogy feleségét az elmúlt éjszaka megölték. Érdekes, hogy a gazda, aki a szerencsétlen asszony mellett ágy-

— HARMATH IMRE OPERETTET IRT SAJÁT BOTRANYÁRÓL. Budapestről jelentik: Az írók azok az emberek, akik még a velük történt kellemetlen eseményekből is pénzt tudnak csinálni. Harmath Imre például, a Royal orfeumi pofokodási botrány hőse már meg is írta a pofokodás történetét „Botrány az operettszínházban” címen. A darabjal az alatt a rövid idő alatt készült el, amennyi lezajlott Márkus Alfrédnél való incidense óta és szatirikus formában megírja benne az egész ügyet. Társzerzőül azonban nem Márkus Alfrédet választotta.

★ WEISZ ILONA ZONGORAMŰVESZNŐ zongora és modern zenenevelési tanfolyamát szeptember 15-én megkezdte. Jelentkezések délelőtt 10—1-ig. (Kapu-utca 34.)

ABLAK

ban aludt, a dulakodásból semmit sem hallott. Amikor reggel a szokott időben felébredt, megdöbbenve fedezte fel a szomszéd ágyon felesége vértócsában heverő, összeroncolt fejű holttestét. A könnyen gyanuba fogható gazdálkodó ártatlansága mellett szól az a körülmény, hogy Goglea, aki nemrég nősült, fiatal feleségét a rajongásig szerette. A házasítás a legteljesebb harmóniában éltek egymással. A csendőrség nyomozást indított, hogy a zajtalanul dolgozó gyilkos kilétét felderítse.

te vasúti átjárónál elűtött egy kocsit, amelyen Moise István, Gruescu János és Moise Mária belencei lakosok ültek. A lovak megmenekültek, a kocsit pozdorjává tört, az utasok pedig sulyos sérüléseket szenvedtek.

— HÁROMÉVI FEGYHÁZAT KAPOTT A NAGYSZALONTAI LILJOMTIPRÓ. Nagyváradról jelentik: Frinea József, nagyszalontai lakos egy szalontai 4 éves kisleányon erőszakot követett el és a gyermeket meg is fertőzte. A nagyváradai törvényszék, amely zárt tárgyaláson foglalkozott az ügygel, az elvetemült embert háromévi fegyházbüntetéssel sújtotta. Az elítélt felesége, aki az ítélet kihirdetésénél a tárgyalóteremben tartózkodott, örjöngeni kezdett, majd eszméletét veszítette.

— NEM SZABAD A NÉMET FILMSZTAR NEVÉT A DARABCIK ELŐTT KIEMELNI. Német filmsztárok elfojtott, de intenzív haragja kíséni az új német filmkamara legfrissebb rendelkezését, mely kimellettlenül „gleichschaltolja” őket a kis szereplőkkel. Vége az óriás betűknek a plakátokon, vége a terrorizmusnak, a mellyel a filmsztár letiport szerzőt, rendezőt és a darabot a reklámokban. A rendelkezés szerint az ítéletet, hogy ezentúl a film főszereplője nem kötheti ki szerzőjében, hogy neve megelőzze a szerző nevét és a darab címét a plakátokon, amelyekben többé nem szabad egyik szereplő nevét a többi rovására feltűnően kiemelni.

— SÚLYOSAN ELITÉLTEK EGY ARÁNYLAG TISZTESSÉGES SIKKASZTÓT. Nagyváradról jelentik: Coroiu Mária adóhivatali tisztviselőnő néhány hónappal ezelőtt 10 ezer lej közpénzt sikkasztott, amit később személyesen be is jelentett. A megtévedt hivatalnoknő az elsikkasztott összeget időközben teljesen megfizette. A nagyváradai törvényszék most foglalkozott az ügygel, amelynek során Coroiu Máriaát az enyhítő körülmények figyelembevételével hat hónapi fegyházbüntetéssel sújtotta.

— A NAGYVÁRADAI TÁRSULATI FELSŐ KERESKEDELMELI ISKOLA fiú- és leánytagozatainak a beiratások folyó és augusztus hó 25-én megkezdődtek. Az első évre beiratkozóknak a következő iratokra van szükségük: 1. állampolgársági bizonyítvány, 2. anyakönyvi kivonat, 3. középiskolai abszolváló bizonyítvány. Bővebb felvilágosítást készségesen nyújt az iskola igazgatósága. Oradea, Aleea Gojdu 2.

— AZ IFJU LIBERALISOK IS SZERVEZKEDNEK CSIKBAN. Csikszeredáról jelentik: A nyár folyamán „megsemmisítő” rohamot vezényeltek a különböző román politikai pártok a gondokkal és nyomorúsággal küzdő székelyek ellen. Nem tudni, mi okból, minden létező és ezután keletkező párt a székelyek segítségével igyekszik kormányra jutni, hogy aztán hálából, amint azt az eddigi szomorú tapasztalatok kézzelfoghatóan igazolják, lehengereljék. Az oliberalisok, Iunian, Averescu, Florescu és tudja Isten még kicsodák után most a Bratianu György vezetése alatt működő ifju liberalisok igyekeznek bolondítani a csiki székelyeket. Bujor Teodor gyimesföldi ki tanító hetek óta rója a csikszépi járás községeit és igyekszik megalakítani a falusi tagozatokat. Akadt is néhány emberük minden községben, akik vállalták a „vezetést”, hogy tovább is juttának, az kétséges. Mindenesetre jellemző a pártok székelyföldi hadjárata, ezután már a sáska-járás következik és akkor tényleg „készen” lesznek a székelyek.

— ARLEJTÉSEK. Bukarestből jelentik: A földművelésügyi minisztérium szeptember 12-én tartályokat, az állami petróleumüzem szeptember 12-én horganyzott vasdrótot, laboratóriumi cikkeket és gyógyszereket, ugyancsak a petróleumüzem október 27-én acélcöveket, a dettai polgármesteri hivatal szeptember 12-én generátort és a munkaügyi minisztérium szeptember 20-án rádiumsókat vesz. A szállításokra árlejts útján lehet pályázn.

— LEBRUN ELNÖK AJÁNDEKA ANNAK, AKI ÖT ELÜTÖTTE. A francia köztársaság elnökét a közelmúltban, amikor szülőfalujában, Metzben tartózkodott, egy biciklista elütötte. A baleset, szerencsére nem volt sulyos kimenetelű sem Lebrun elnökre, sem a biciklistára nézve, aki ellen éppen az elnök intézkedésére nem indult megmozdulás. A baleset után, amelyről az egész világsajtó beszámolt, a biciklista levelet intézett a köztársasági elnökhöz, amelyben megragadta szavakkal kér bocsánatot figyelmetlensége miatt. Az elnök a biciklistának szíves hangulévélben választott és száz frankot küldött, hogy ebből javíttassa meg kerékpárját, amely a baleset alkalmával megsérült.

— NEM TUDTA BEVÁRNI A HALÁLT A 76 ÉVES ÖREGASSZONY. Csikszeredáról jelentik: Özvegy Kajcsa Mártonné 76 éves kásonnyifalusi asszony évek óta egyedül tengődött lakásán. Tegnap szomszédainak feltűnt, hogy az öregasszony egész nap nem jött ki szobájából. Betegsége gondolták és meg akarták nézni, mi baja lehet. Behatoltak a lakásba és a szerencsétlen öreg nénikét, akinek a természet törvényei szerint is igen rövid ideje lehetett az életből hátra, az egyik gerendára felakasztva találták. Az ügyben bevezetett vizsgálat kétségtelesen megállapította, hogy öngyilkosságot történt, az okot azonban nem tudták kideríteni. Feltételezik, hogy életműtség miatt dobta el magát az életet özvegy Kajcsáné. Az ügyészség engedélyezte temetését.

A HANGULAT hónapról-hónapra közelebb a zenei újdonságokat, új operettszereket, külföldi táncszámokat, dalokat, magyar nótákat, előadási darabokat és külföldi nagy sikereket a zenetérme legjavából. Eddig 7 különböző szám jelent meg Rózsavölgyi és Tsa budapesti cég kiadásában, egy-egy füzet ára 30 lej. Kapható a B. L. könyvosztályában. Utánvéttel nem szállítjuk, azért portóval együtt 35 lej előre beküldendő, akár bélyegben is.

APÉC

SZÉKREKEDÉS ELLEN
"egjobb a
GRAINS DE VALS
amely nérvények és mirigyek tiszta kivonatát Szabályozza az emésztést és vérkeringést!
HASHAJTÓ-VERTISZTÍTÓ
LABORATOIRES H. NOGUES & Co
7 et 7 bis, rue Galvani, Paris
Vezérkiváló, J. DILLAN, 17
Strada Pitar, Mos, Bucuresti 17.

HUSZ FIATAL HINDU LEANY FELLÁZADT AZ ŐSI HAGYOMÁNYOK ELLEN. Bombayból jelentik: Különös fenyegetéssel állott elő Haiderabadban husz fiatal hindu leány, a hindu vallás tagjai, akiknek a legközelebbi rokonságban férjhez kellett volna menniük. A leányokat ősi hindu szokás szerint a szülei választották ki s mindegyikük választott nagy hozományt kapott volna a leányokkal. A husz fiatal leány most azonban fellázadt az ősi hagyományok ellen és kijelentette, hogy inkább öngyilkos lesz, vagy — ami a hinduk szemében borzalmasabb dolog — áttér a mohamedán vallásra, ha nem engedik meg nekik, hogy ahhoz menjenek feleségül, akik maguk választanak és szeretnek. Nem hajlandók tovább tűrni, hogy hozományukért vegyék őket feleségül és azt várják, hogy jövődéli férjük őket megagukát értékelje, becsülje és szeresse.

UTMUTATÓ, A KETIÓS KÖNYVVIVEL gyors és könnyű elsajátítására. Nincs többé könyvelési nehézség, mindenre kész minta, a legújabb törvények előírásai figyelembe véve. Kisebb kereskedelmi és ipari vállalatoknak nélkülözhetetlen. Ára 39 lej. Kétféleképpen pénzben, vagy bélyegben küldjenek 35 lej és postafordultával megkapják a könyvet.

Ma délután aláírták az olasz—orosz megnemtámadási szerződést

A szerződés még gazdaságilag hátrányos szerződések kötését sem engedi meg

Róma, szeptember 3.

A nagy esemény bekövetkezett. Ma délután öt órakor Rómában, a Palazzo Venezia-ban

Oroszország római követe és Mussolini aláírták a két állam között kötött barátsági, semlegességi és megnemtámadási szerződést.

A szerződés rendelkezései a következők:

1. Mindkét szerződő fél legfőbb kötelességének tartja a béke ápolását.
2. Kölcsönösen kötelezettséget vállalnak arra, hogy egymás belpolitikai életébe nem avatkoznak bele.

3. Harmadik hatalommal szemben az egymás tudta és beleegyezése nélkül semmi olyan nyílt vagy titkos szerződést nem kötnek, amely a szerződő felek másikára hátrányos lehetne.

4. Kijelentik, hogy bármilyen háborus konfliktus esetén egymással szemben a legteljesebb semlegességet tanúsítják és a háboruba nem avatkoznak bele úgy, hogy abból a másik szerződő társra hátrány származhatna.

5. Ünnepelesen kijelentik, hogy nem vesznek semmi olyan gazdasági akcióban részt, amely a másik szerződő állam gazdasági blokádját jelenthetné.

6. Végül nem kötnek olyan gazdasági jellegű megállapodást más államokkal, amelyek megkötése esetén a másik szerződő felet gazdasági hátrány érheti. A szerződés öt évre szól és éves felmondással mondható fel.

Az olasz—orosz szerződés megkötése nem csak azért nagy szenzáció, mert az egymástól világnézetileg a legtávolabb fekvő két állam kötött egymással ilyen barátsági, semlegességi és megnemtámadási szerződést, hanem főként azért, mert ez alkalommal történt meg a világháború óta először, hogy nemcsak politikai és katonai semlegességet fogadtak egymásnak államok, hanem gazdaságit is.

Vagy, vagy!

Duca a párton belül kenyértörésre viszi a lappangó ellentéteket

Osszehívják a végrehajtó bizottságot

Bukarest, szeptember 3.

A liberális párt végrehajtó bizottságának ülését szeptember 8-ra, vagy 10-re hívja össze Bukarestbe.

Ezen az ülésen Duca kenyértörésre akarja vinni a dolgot a pártelnökség és a belső ellenzék vezetői között.

Duca fel fogja szólítani a vezetőség tagjait arra, hogy külön-külön és együttesen szolidaritási nyilatkozatot adjanak.

Lehet, hogy Duca egyenes támadása sikeres lesz, de éppen olyan könnyen lehet az is, hogy a lappangó ellentétek kirobbanjanak és az Angelescu vezetése alatt álló ellenzék megtagadva a szolidaritási nyilatkozatot, kilép a pártból.

Ezzel a belpolitikai erőviszonyok teljesen átforgatódnának s az oliverális párt helyére kormányképes pártnak az ifjuliberális párt rukkolna előre.

Halál a nagy cél előtt

Egy olasz repülő borzalmas tűzhalála

Newyork, szeptember 3.

Francesco Pinedo olasz tábormegvezető, aki az Egyesült Államokban tartózkodik, már régebben elhatározta, hogy az Egyesült Államokból Bagdadig repül és ezáltal a Codos és Rossi emlékeztető távrepülő világrekordját is megjavítja.

Pinedo tábormegvezető szombaton startolt Newyorkból.

A repülőgép, még mielőtt a magasba emelkedhetett volna, akadólyba ütközött, felborult és kigyulladt.

A tűz olyan hamarosan elharapódzott, hogy csakhamar az egész gép lángokban állott.

A szerencsétlen pilótát szénméggett testtel húzták ki a felfordult gép roncsai alól.

Magyarországon nem fogadják el a buzaadóit

Nem buza kell, hanem pénz — mondja a magyar pénzügyminiszter

Budapest, szeptember 3.

Jelentette a B. L., hogy a magyar gazdasági bizottság azt kérte a földművelésügyi kormánytól, hogy a hátralékos adóját buzában fizethesse meg. Olyan jelentések voltak már, hogy a magyar kormány a gazdáknak ezt a javaslatát elfogadta.

A magyar földművelésügyi miniszter most

közölte a gazdákkal, hogy a kérésük teljesíthetetlen.

Pontos számítások azt mutatják, hogy az országban nem buza, hanem pénz kell, de még ezenfelül is, amennyiben buzában fizetnék az adót, úgy ezt a behordott buzamennyiséget a kormánynak el kellene adni, mivel a gazdáknak maga az állam lenne a piaci versenytársa.

Németországban internáltak egy előkelő román urinót

Bukarest, szeptember 3.

A külügyminisztériumhoz szombaton a berlini román követségtől távirat érkezett, hogy

német hatóságok lefogták és a drezdai internálótáborba csukták Lucia Negulescu Dracopol asszonyt, egy Bukarestben igen előkelő szerepet játszó csa-

lád tagját.

Az urhölgy Párisból utazott Románia felé, Németországot csak átutazóban érintette. A követségnek nincsen tudomása arról, hogy a román nő bármit is elkövetett volna. A külügyminisztérium diplomáciai úton kér felvilágosítást a német kormánytól.

A monopol-pénztár igazgatója is elutazott Titulescuhoz

Nagy találkozó Bad-Gasteinban

Bukarest, szeptember 3.

Stefan Stănescu, az állami monopol-pénztár igazgatója, ma Gheorghiu-Dea alamtitkárt követve, szintén Bad-Gastein-

ba utazott, hogy Titulescunak a külföldi hitelezők magatartásával kapcsolatban információkat adjon.

Szüneti tárgyalás, amelyről szünet nélkül beszélni lehetne

A besugó, a detektív, a becsempészett bűnjelek és egyebek egy szörnyű temesvári tárgyaláson

Mai borzalmak a törvényszéki teremben

Temesvár, szeptember 3.

A temesvári törvényszék Constantinescu—Alexandrescu tanácsa szenzációs pénzhamisítási pört tárgyal, amelynek vádlottai Dobrescu Sándor, Codreanu Sándor és ez utóbbinak Gazdovics Mária nevű ágyasa volt.

Dobrescunál, aki nagytitkványi lakos, ez év márciusában egy éjszaka megjelent Kontz Armin temesvári ékszerész, aki egy táskában pénzhamisító eszközöket dugott el a falusi gazda kályhájában.

Alig történt ez meg, detektívek rontottak elő és letartóztatták a vádlottat. A tárgyaláson Kontz tanui minőségben jelent meg.

Kontz zavaros vallomásában elismerte, hogy ő rendőrségi besugó s e minőségében állandó összeköttetést tartott fent Gritta rendőrprefektussal, akitől a pénzhamisítási ügyvel kapcsolatban is megbízást kapott. Kontz szerint Profiriu temesvári ügyvéd Gritta prefektus ellen merényletet akart megszervezni s Codreanút igyekezett felbérelni azzal, hogy Codreanu szerezzon magának két megbízható társat. Codreanu ezt maga mondta volna el Kontznak azzal, hogy beszélt is egy Raffai meg egy Kun nevű emberrel, de ezek a merényletet nem vállalták.

Ami a pénzhamisítási ügyet illeti, igaz, hogy ő megjelent Nagytitkványon Dobrescunál, de valótlán, mintha az eszközöket ő csempészte volna a házba. Koffe-jében fehérnemű volt. A letartóztatást a sziguranca emberei fogatosították, tehát nem a rendőrségnek a bűnügyi nyomozásokra illetékes emberei, hanem a politikai nyomozó osztály megbízottai.

Erre a furcsa pontra Tudorei szigurancaalkalmazott úgy próbál magyarázatot adni, hogy a nyomozás folyamán többször hallotta a vörös segélyt emlegetni.

A védő előadja, hogy Codreanun nagy terrorral olyan vallomásra kényszerítették, hogy a pénzhamisításra gazdájának Profiriu ügyvédnek megbízásából vállalt-

kozott. Profiriunak a kikényszerített vallomás szerint a vörös segély céljaira kellett volna pénz.

Egyébként Tudorei detektív elismeri, hogy a Dobrescunál talált pénzhamisítási eszközöket már régen ismeri, mert azokat a sziguranca bűnjelekként őrizték. Egyszer tévedésből ő is kivett egy hamis 20 lejest a dobozból s ezt a pénzt feleséggel gyanútlanul elköltötte.

A rendkívül zavaros bűnügyben ezután zárt tárgyalást rendeztek el. A zárt tárgyaláson a detektívet és a besugót szembesítik a vádlottakkal.

A védelem tanui között detektívek is vannak.

Az ügybe belekevert Profiriu temesvári ügyvéd rágalmozás miatt feljenti az összes szereplő hatósági személyeket.

A tárgyalás végén a bíróság elnapoló határozatot hirdetett ki és elrendelte mind a három vádlott azonnali szabadlábra helyezését, mert a zárt tárgyalás alkalmával kiderült, hogy a vádlottak a Gritta által pénzelt Kontz asszony provokátor áldozatai.

Temesváron háromezer állampolgársági kérvényt adtak be

Temesvár, szeptember 3.

A Bácság székhelyén összesen 3000 ember kérte az állampolgársági listába való felvételét. Az utolsó napon mintegy 600 kérvény érkezett be.

Az ügyben a temesvári Magyar Párt jelentős tevékenységet fejt ki. A Magyar Párt irodája hetek óta permanenciában volt és a jelentkező temesvári és bácsági szegény magyarok részére százával állította ki a kérvényeket.

Szerkesztői üzenetek

T. I. Brassó. Látszik, hogy ön még nagyon fiatal, kedves kisasszony. Látszik, hogy ön még az első szerelem rózsaszínű kódében él. Nem akarjuk szétrombolni az illúzióit, de azt hisszük, Ön is úgy jár, mint a legtöbb ember: az első szerelem emlékeire csak meghatott és elúzó mosolygással tud visszagondolni, a második és harmadik szerelem tragikus napjaiban. Ne féljen az első szerelem kísértő emlékeitől. A szerelemben nincsenek kísértetek.

H. M. Kolozsvár. Ön szerelmes valakibe, akiről az utóbbi időben azt hallja, hogy másoknak is udvarol, sőt, hogy olyan komoly szerelmi ügyei vannak, a melyek önt a kétségbeesésbe kergetik. Ha eddig volna a dolog, akkor ezt röviden reménytelen szerelemnek minősítenénk és azt a tanácsot adnánk önnek, hogy iparkodjék ebből a betegségből mielőbb gyógyulni. De ön még azt is írja nekünk, hogy az illető ur komoly és mély szerelmet mutat ön iránt s az ön társaságában úgy viselkedik, mint aki enélkül a szerelem nélkül nem tud élni. Kedves kisasszony! Mindenekelőtt meg kell győződnie arról, hogy mennyi hitelt lehet adni azokra a mende-mondákra, a melyek önt elkéserítik. Ha gyanúja némi képpen beigazolódik, akkor nem tehet egyebet, minthogy nyíltan és őszintén megbeszéli a dolgot a vőlegényével. Ne higgye, hogy ez nem méltó önhöz, vagy hogy ez sérti az ön leány szemérmét. Legjobb ilyen esetben tiszta bört önteni a pohárba. Önnek nyíltan meg kell mondania, hogy a hüségét a másik fél részéről is éppen olyan komolyan veszi, mint a magáéét. Ön nem türi, hogy a háta mögött más nők is foglalkoztassák s hogy a hűtlenségnek még a látszatát sem tudja elviselni. Ha az illető ur komolyan szereti önt, akkor belátja, hogy a látszat néha éppen olyan fontos, mint a valóság.

HIRDETMEY

Alulírott Fuvarozók Szindikátusa, Brassóban árverés útján bérebeadja a kőbányai kőtermelést szakértő bányász-nak, a városi ideiglenes szerződés alapján. Zárt irásbeli ajánlatok f. é. szeptember 17-én délután 4 óráig nyújtandók be a Közép-utca 3. sz. alatti állami iskolánál, ahol egyúttal közgyűlés tartatik. Felte-telek megtekinthetők naponta d. e. 6-7-ig és d. u. 6-7-ig Forrás-utca 23 sz. alatt. A fuvarozók egyesülete.

DR. TOTIS BÉLA

legújabb könyve:

TÖRVÉNY ERKÖLCS ANYASÁG

Á R A I 45 L E I.

Kapható: a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58 szám

Német zsebszótárak

A német szavak is latin (magyar) betűkkel szedve.

- Lingua, Schenk: Kézi szótárak, 16., mindkét rész egybekötve Lej 120
- Magyar-német rész, külön kötet Lej 45
- Német-magyar rész, külön kötet Lej 45
- Schidlof: Német liliput zsebszótár, 12., két rész egybe kötve Lej 45
- Lingua: Német liliput zsebszótárak, 32. Magyar-német rész, külön kötet Lej 45
- Német-magyar rész, külön kötet Lej 45

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

A fehér haját nem kell már festeni

„EMO”, a bécsi erősítő hajpiz VISSZAADJA a fehér, vagy szürke haj eredeti színét, TERMÉSZETES módon megújítja a haj festőanyagát: újból szőke, gesztenye, sötétgesztenye, vagy fekete lesz haja, természetesen és tartósan. Ártalmatlan, nem festék. Köszönő levelek ezrei bizonyítják.

Egy üveg 160.— lej, 2 üveg 300.— lej. Lerakati: „OPAC”, STR. DOAMNEI 7., (Galeriile Blanduziei), emelet, Bucuresti.

KERESUNK: Lerakati képviselőt, kinek tőkéje és központi fekvéssel bíró helyisége van.

SZABÓ MÁRTON

BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 74

Első brassói speciálisan berendezett autórugó-üzem — Állandóan raktáron kész rugók, fő-és mellékalkapok bármilyen típusú autókhoz. — Javítások gyorsan készülnek. Mélyen leszállított árak.

Cukor-bizományi raktárt

létesítünk minden nagyobb községben. Agilis, komoly anyagi és erkölcsi garanciával rendelkezők ajánlataikat Rudolf Mosse, Cluj címre „Agilis” jeleigére nyujtsák be.

A jövő ágybetéte

a szabadalmazott „ELASTIC”, épen úgy egész életén keresztül szolgálja Önt, mint bármilyen kárpitosmunka, ami az én szakavatott kezem alól kerül ki Binder A. kárpitos és díszítő, Brassó, Kapu-utca 55.

A tüdőbaj gyógyítása, megelőzése

Irtó: Dr. Müller Vilmos ig. főorvos. kir. tanácsos. — Fontos könyv a tüdőbaj gyógyításáról. Ára 90 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Bőriparosok! Támogassátok a saját vállalatotokat. Mindennemű bőr és talp a legolcsóbb

BŐRIPAROS MESTEREK ARUCSARNOKA R-T-nál, Brassó, Rózsater 2 szám alatt.

Keménygallér tisztítás leszállított áron drb. Lej 4.50.—

A gallér túlkörletényes és habfehér. Roncsolódás kizárva — SZABÓ-MOSÓDA Brassó, Hosszu utca 32. Fiók-üzlet. Kut utca 20.

A. B. C.

?

Hallotta már az amerikai rádiótechnika legújabb csodáját?

„Belmont” super 4+1 váltó- és egyenáramra „Belmont” super 5+1 váltóáramra, mely a csikágói kiállításán oly nagy feltűnést keltett?

Képviselőt: „NOVY” BRASSO, Rózsater 19.

Kiva — a hajfesték — az asszonyé!

Kiva — a hajfesték — a leányé!

Kiva — a hajfesték — a franciáké!

Kiva — a hajfesték — a brassóiaké!

Kiva — a hajfesték — a Molnáré!

aki a Weiss Mihály-utca 21 szám alatti híres nőifodrász műtermében Románia egyetlen gőzörökhammosítóival a Kivával festett haját tökéletesen dauerwellezteti

AZ ÜLŐ ÉLETMÓD VESZÉLYEI

A mozgás hiánya, amely bizonyos foglalkozási ágak üzésével jár, a vérben húgysavat halmoz fel. Ez előbb-utóbb általános rosszulléti állapotot vagy helyi bántalmakat, mint: reuma, farzsába, köszvény, von maga után és igen gyakran a végzetessé válható érelmeszesedésre vezet.

Dr. Fleury egyetemi tanár a párisi tudományos akadémián tartott előadásai alkalmával rámutatott az ülő életmód veszélyeire. Ugyanakkor megmagyarázta azt is, hogy az ülő életmódot élő embereknek, de általában mindenkinek, aki 40 éven felül van, URODONAL-t kell szednie, mert az a húgysav leghatásosabb megbontója.

URODONAL

elejét veszi a köszvénynek, húgysavlerakodásnak, epekőnek, reumának és vesebántalmaknak, valamint a már meglévő ilyen betegségeket gyógyítja.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkéresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetést díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

1 Deutz motor favágógép olcsón eladó. Tóth Testvérek cégnél, Brassó, Kereszt-utca 12. 12688

Dívtos ebédő, tügyfából és egy fehér ágy eladó. Bővebbet Brassó, Közép-utca 41. szám alatt. 12692

Egy szelid him farkas eladó. 3 hónapos. Pápaúti (Treiscaune). Bede Sándor. 12695

CSALADI HAZ ELADÓ. Brassó, Str. Mihai Viteazul 39. (Gyár-ut.) 12696

Barok butorok olcsón eladók. Közélebbi felvilágosítás Brassó, Póstarét 4. (Berglein) Zeidnérnél. 12655

Állást nyer

Zu alleinstehenden Witwer wird Mädchen aus besserem Hause gesucht, das perfekt selbstständig einen kleinen Haushalt fuhren kann. Nur wirklich selbständige Personen wollen Ihre Anbote richten an: Toffler, Gara Salard, Jud. Mureş. 12687

KERESEK NŐTLEN MOLNÁRSEGÉDET. Szabaday vámmúmalom, Aita-Medie. 12690

Vasszakmában jól bevezetett képviselőt keresünk Erdély, Bánát részére. Florenz mérleggyár, Oradea. 12694

Lakás

KIADÓ Marosvásárhelyen Transsylvania étterme, mellékhelyiségekkel, esetleg más célra. Érdeklődni Brassói Lapok fiókjánál, Targu-Mureş. 12650

Két iskolás leányt gyermektelen uricsalád teljes ellátásra felvesz. Cim 12691. sz. alatt a brassói kiadóban.

Magányos uriember üres szobát keres kosszítal, vagy anélkül, szeptember 15-re, Bolonyában. Cimeket a brassói kiadóba, „Csönd és tisztaság” jeligére. 12689

Kiadó 4 szobás lakások, minden mellékhelyiséggel, olcsó bér. Megtekinthetők naponta 9-fél 12 és délután 3-6, Brassó, Jorgasor 18. 12647

Csinosan butorozott különbejáratu szoba belvárosban szeptember 15-től kiadó. Cim 12628. szám alatt a brassói kiadóban.

Két iskolásgyerek privát háznál elsörendü ellátást nyer. Cim 12650. sz. a. a kiadóban.

Vegyes

Nagyothallás és fülzugás ellen kérjenek prospektusi Németi Mórtól, Oradea, Vám ház-utca 53. 12481

KOSZTOS fiut felveszek, elsőrangú bánásmódban és ellátásban részesítem. Cim a B. L. könyvosztályában.

Szovátafürdőn SIESTA üdülőben, szeptembertől lakás. ellátás személyenként 100 lej. 12690

Kész épületet készítek bárból, az országban bárhol szállítom. Pászka Elek ács-mester, Kézdiszentlélek. 12704

Könyvek

ADY összes versei, első propaganda kiadásban, 570 oldal, 1044 vers, egész vasárnap kötésben, ára csak 500 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58., (az udvarban).

BABITS MIHALY összes költeményei, 414 oldal, kötésben 120 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58. az udvarban.

Házasság

29 éves, nőtlen férfi, keresi oly 18-24 év közötti, házasságot akaró leányt, aki szanis nevelt hajadont, gyermektelen özvegyet, kint butor és kelengyén kívül legalább 100 ezer lej készpénz van. Csakis fényképes és teljes című levelekre válaszol. „Jó szerencsét” jelige alatt „Brassói Lapok” továbbít. 12690

Ökrös fogat vagy automobil?

Melyikkel célszerűbb az utazás?

Erre épp oly könnyű a felelet, mint az, azt kellene eldöntenie, hogy milyen utat fogja közölni a közönség legszélesebb rétegeivel, hogy valami eladni valót van, hogy valamit venni akar, hogy elást, vagy alkalmazottat keres, házasságot akar, stb.

Ne nézzen arra a néhány lejre, ne sérteljezzék hiábavalóan, ne hagyja magát befolyásolni senki által, csak a valót, 100 százalékosan biztos móddal hoz eredményt: a B. L. apróhirdetési rovata.